

Brussel, 12 december 2018
(OR. en)

15401/18

**Interinstitutioneel dossier:
2016/0190(CNS)**

JUSTCIV 310

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	14784/18
Nr. Comdoc.:	10767/16
Betreft:	Voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de bevoegdheid, de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid, en betreffende internationale kinderonvoering (herschikking) - Algemene oriëntatie

Voor de delegaties gaat in de bijlage de tekst van de algemene oriëntatie betreffende bovengenoemde richtlijn, waarover de Raad (JBZ) tijdens zijn 3661e zitting, op 7 december 2018, overeenstemming heeft bereikt.

In de bijlage zijn wijzigingen/toevoegingen ten opzichte van het Commissievoorstel **vetgedrukt**; schrappingen zijn met "(...)" gemarkeerd. Overwegingen in voetnoten zijn niet gemarkeerd.

Voorstel voor een
Verordening van de Raad
betreffende de bevoegdheid, de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken
en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid, en betreffende internationale kinderontvoering
(herschikking)

[...]

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

TOEPASSINGSGEBIED EN DEFINITIES

Artikel 1

Toepassingsgebied

1. Deze verordening is van toepassing (...) op burgerlijke zaken¹ **betreffende**:
 - a) echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring van het huwelijk;
 - b) de toekenning, uitoefening, overdracht, beperking of beëindiging van de ouderlijke verantwoordelijkheid.

¹ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Te dien einde moet de Unie met name maatregelen op het gebied van de justitiële samenwerking in burgerlijke zaken met grensoverschrijdende gevolgen aannemen, met name als die nodig zijn voor de goede werking van de interne markt. De term "burgerlijke zaken" dient autonoom te worden geïnterpreteerd, overeenkomstig de vaste jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie. Hij dient te worden beschouwd als een autonoom begrip dat moet worden uitgelegd aan de hand van, in eerste instantie, de doelstellingen en het systeem van deze verordening en, in tweede instantie, de algemene beginselen die in alle nationale rechtsstelsels tezamen worden gevonden. De term "burgerlijke zaken" moet derhalve aldus worden uitgelegd dat hij ook maatregelen kan omvatten die naar het recht van een lidstaat onder het publiekrecht kunnen vallen. Hij dient van toepassing te zijn op met name alle verzoeken, maatregelen of beslissingen inzake "ouderlijke verantwoordelijkheid" in de zin van deze verordening, overeenkomstig haar doelstellingen."

2. De in lid 1, **onder b)**, bedoelde aangelegenheden omvatten met name:

- a) het gezagsrecht en het omgangsrecht;
- b) voogdij, curatele en overeenkomstige rechtsinstituten;
- c) de aanwijzing en de taken van personen of organen die belast zijn met de zorg voor de (...) persoon of het vermogen **van het kind**, of die het kind vertegenwoordigen of bijstaan;
- d) de plaatsing van het kind in een (...) inrichting **of in pleegzorg**;²
- e) maatregelen ter bescherming van het kind die verband houden met het beheer of de instandhouding van dan wel de beschikking over het (...) vermogen **van het kind**.

² Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Iedere plaatsing van een kind in pleegzorg – dat wil zeggen bij één of meerdere privé-personen – of in een zorginstelling – bijvoorbeeld een weeshuis of een kindertehuis – in een andere lidstaat moet onder het toepassingsgebied van de verordening vallen, tenzij ze uitdrukkelijk wordt uitgesloten, zoals plaatsing met het oog op adoptie, plaatsing bij een ouder, of plaatsing bij een naast familielid zoals meegedeeld door de ontvangende lidstaat. Door een gerecht gelaste of door een bevoegde autoriteit geregelde "plaatsingen om opvoedkundige redenen" met instemming van de ouders of het kind, of op hun verzoek ingevolge afwijkend gedrag van het kind moeten hier ook onder vallen. Alleen een plaatsing, om opvoedkundige redenen of als straf, die is gelast of geregeld naar aanleiding van een handeling van een kind die op grond van het nationale strafrecht een strafbare handeling zou kunnen vormen indien begaan door een volwassene, moet, ongeacht of dit in het specifieke geval tot een veroordeling zou kunnen leiden, van het toepassingsgebied worden uitgesloten."

2a. De hoofdstukken III en VI van deze verordening zijn van toepassing op aangelegenheden betreffende de ongeoorloofde overbrenging of niet-terugkeer van een kind waarbij meer dan een lidstaat is betrokken, ter aanvulling van het Verdrag betreffende de burgerrechtelijke aspecten van internationale ontvoering van kinderen ("het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980"). Hoofdstuk IV van deze verordening is van toepassing op beslissingen waarmee de terugkeer van een kind naar een andere lidstaat uit hoofde van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 wordt bevolen en die ten uitvoer moeten worden gelegd in een andere lidstaat dan de lidstaat waarin de beslissing werd gegeven³.

3. Deze verordening is niet van toepassing op:

- a) de vaststelling of de ontkenning van familierechtelijke betrekkingen;
- b) beslissingen inzake adoptie, voorbereidende maatregelen voor adoptie, alsmede de nietigverklaring of de herroeping van de adoptie;
- c) de geslachtsnaam en de voornamen van het kind;
- d) de handlichting;
- e) onderhoudsverplichtingen;
- f) trusts en erfopvolging;
- g) maatregelen genomen ten gevolge van door kinderen begane strafbare feiten.⁴

³ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Hoewel terugkeerprocedures uit hoofde van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 geen procedures ten gronde inzake ouderlijke verantwoordelijkheid zijn, dienen beslissingen waarmee de terugkeer van een kind naar een andere lidstaat uit hoofde van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 wordt bevolen, uit hoofde van hoofdstuk IV van deze verordening te worden erkend en ten uitvoer te worden gelegd indien zij in een andere lidstaat ten uitvoer moeten worden gelegd als gevolg van een verdere ontvoering nadat de terugkeer werd bevolen. Daarnaast moeten andere hoofdstukken van deze verordening van toepassing blijven op andere aspecten in aangelegenheden van ongeoorloofde overbrenging of niet-terugkeer van een kind, waaronder de bepalingen betreffende de bevoegdheid van het gerecht van de lidstaat waar het kind zijn gewone verblijfplaats had, en de erkennings- en tenuitvoerleggingsbepalingen voor eventuele vonnissen van dat gerecht."

⁴ Zie de voorgestelde overweging in voetnoot 2.

Artikel 2

Definities

1. Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

(...a) "**(...) gerecht**": een autoriteit in **een** (...) lidstaat(...) die bevoegd is ter zake van de aangelegenheden die binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen;

(...)

(...b) "**beslissing**": **een beslissing⁵ van een gerecht van een lidstaat, zoals** een vonnis, bevel of oordeel (...), **waarbij** een echtscheiding, een scheiding van tafel en bed, (...) **of de nietigverklaring van een huwelijk wordt uitgesproken, of betreffende aangelegenheden van** ouderlijke verantwoordelijkheid;

Voor de toepassing van hoofdstuk IV omvat "beslissing":

- i) een in een lidstaat gegeven beslissing waarmee de terugkeer van een kind naar een andere lidstaat uit hoofde van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 wordt gelast en die ten uitvoer moet worden gelegd in een andere lidstaat dan de lidstaat waarin de beslissing werd gegeven;**

⁵ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Volgens de jurisprudentie van het Hof van Justitie moet het begrip "gerecht" ruim worden uitgelegd, om niet alleen gerechten te dekken die gerechtelijke taken uitvoeren, maar ook administratieve of andere autoriteiten, zoals notarissen, die bevoegdheden uitoefenen in bepaalde huwelijkszaken of zaken inzake ouderlijke verantwoordelijkheid. Alle gerechten, zoals in deze verordening gedefinieerd, dienen aan de in deze verordening vastgelegde bevoegdheidsregels gebonden te zijn.

Iedere overeenkomst die door een gerecht wordt goedgekeurd na een onderzoek ten gronde in overeenstemming met het nationaal recht en de nationale procedures dient als een "beslissing" te worden erkend en uitgevoerd. Andere overeenkomsten die in de lidstaat van herkomst een bindend rechtsgevolg verkrijgen ten gevolge van een formeel optreden door een overheidsinstantie of een andere autoriteit die met dat doel door een lidstaat ter kennis van de Commissie is gebracht, moeten in andere lidstaten rechtsgevolg verkrijgen overeenkomstig de in deze verordening vervatte specifieke bepalingen inzake authentieke akten en overeenkomsten."

- ii) **voorlopige en bewarende maatregelen die zijn gelast door een gerecht dat krachtens deze verordening ten gronde bevoegd is, of maatregelen waartoe wordt bevolen overeenkomstig artikel 25, lid 4, in samenhang met artikel 14.**

Voor de toepassing van hoofdstuk IV vallen voorlopige en bewarende maatregelen die door een dergelijk gerecht zijn gelast zonder dat de verweerder werd gedagvaard, niet onder de definitie van "beslissing", tenzij de beslissing met de maatregel vóór de tenuitvoerlegging ervan aan de verweerder is betekend.

- b1) "authentieke akte": een document dat in een lidstaat formeel is verleden of geregistreerd als authentieke akte in aangelegenheden die onder het toepassingsgebied van deze verordening vallen en waarvan de authenticiteit:**
 - i) betrekking heeft op de ondertekening en de inhoud van de akte; en**
 - ii) is vastgesteld door een overheidsinstantie of een andere daartoe bevoegd verklaarde autoriteit⁶. De lidstaten stellen de Commissie overeenkomstig artikel 81 in kennis van die instanties of autoriteiten;**

⁶ De onder b1), ii), bedoelde "bevoegdheidsverklaring" moet autonoom worden uitgelegd in overeenstemming met de definitie van "authentieke akte" die horizontaal wordt gehanteerd in andere EU-instrumenten (verordening onderhoudsverplichtingen, verordening erfopvolging, herschikte Brussel I-verordening), en in het licht van de doelstellingen van deze verordening.

b2) "overeenkomst": voor de toepassing van hoofdstuk IV, een door de partijen overeengekomen document met betrekking tot binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallende aangelegenheden dat geen authentieke akte is, en dat is geregistreerd door een overheidsinstantie⁷ die met dat doel overeenkomstig artikel 81 door een lidstaat ter kennis van de Commissie is gebracht;

(...c) "lidstaat van herkomst": de lidstaat waarin de beslissing (...) is gegeven, de authentieke akte formeel is verleden of geregistreerd, of de overeenkomst is geregistreerd;

(...d) "lidstaat van tenuitvoerlegging": de lidstaat waar de tenuitvoerlegging van de beslissing, de authentieke akte of de overeenkomst wordt gevraagd;

⁷ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"De verordening moet het niet alleen mogelijk maken om enkel particuliere overeenkomsten door te zenden. Ook overeenkomsten die geen beslissing of authentieke akte zijn, maar wel door een bevoegde overheidsinstantie zijn geregistreerd, moeten doorgezonden kunnen worden. Dergelijke overheidsinstanties kunnen tevens registratie-overeenkomsten van notarissen bijvoegen, ook waar die een vrij beroep uitoefenen."

- (...e) "kind": een persoon jonger dan 18 jaar⁸;
- (...f) "ouderlijke verantwoordelijkheid": alle rechten en verplichtingen die ingevolge een beslissing, van rechtswege of bij een rechtsgeldige overeenkomst aan een natuurlijke persoon of aan een rechtspersoon zijn toegekend met betrekking tot de persoon of het vermogen van een kind, met inbegrip van het gezagsrecht en het omgangsrecht;
- (...g) "persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt": elke persoon of instantie die, of elk orgaan dat de ouderlijke verantwoordelijkheid voor een kind draagt;

⁸ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Deze verordening moet van toepassing zijn op alle kinderen tot 18 jaar, net als het Verdrag van 's-Gravenhage van 19 oktober 1996 inzake de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning, de tenuitvoerlegging en de samenwerking op het gebied van ouderlijke verantwoordelijkheid en maatregelen ter bescherming van kinderen ("het Verdrag van 's-Gravenhage van 1996"), zelfs in gevallen waarin zij vóór die leeftijd op grond van hun personele wet handelingsbekwaamheid hebben verkregen, bijvoorbeeld via handlichting als gevolg van een huwelijk. Zo wordt een overlapping met het toepassingsgebied van het Verdrag van 's-Gravenhage van 13 januari 2000 inzake de internationale bescherming van volwassenen, dat van toepassing is voor personen vanaf 18 jaar, voorkomen en worden tegelijk lacunes tussen de beide instrumenten vermeden. Het Verdrag van 's-Gravenhage van 25 oktober 1980 betreffende de burgerrechtelijke aspecten van internationale ontvoering van kinderen ("het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980") en bijgevolg ook hoofdstuk III van deze verordening, waarbij de toepassing van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 in betrekkingen tussen de lidstaten wordt aangevuld, moeten van toepassing blijven voor kinderen tot 16 jaar."

- (...h) "gezagsrecht": (...) **onder meer** de rechten en verplichtingen die betrekking hebben op de zorg voor de persoon van een kind, **en** in het bijzonder het recht de (...) verblijfplaats **van het kind** (...) te bepalen⁹;
- (...i) "omgangsrecht": het recht op omgang met een kind, met inbegrip van het recht om een kind voor een beperkte tijd mee te nemen naar een andere plaats dan zijn gewone verblijfplaats;
- (...j) "ongeoorloofde overbrenging of niet-terugkeer van een kind": **het** overbrengen of vasthouden **van een kind** wanneer:
- (...i) dit geschiedt in strijd met het gezagsrecht dat ingevolge een beslissing, van rechtswege of bij een rechtsgeldige overeenkomst is toegekend overeenkomstig het recht van de lidstaat waar het kind onmiddellijk vóór zijn overbrenging of niet-terugkeer, zijn gewone verblijfplaats had; en
 - (...ii) dit gezagsrecht op het tijdstip van overbrenging of niet-terugkeer, alleen of gezamenlijk, daadwerkelijk werd uitgeoefend, dan wel zou zijn uitgeoefend indien een zodanige gebeurtenis niet had plaatsgevonden.

2. Voor de toepassing van de artikelen [3, 6, 10a, 12, 12a, 31/47e, 42/47q, 59, 72 en 80] vervangt het begrip "domicile (woonplaats)" het begrip "nationaliteit" voor Ierland en het Verenigd Koninkrijk, en wordt daaronder hetzelfde verstaan als in de respectieve rechtstelsels van die lidstaten.

⁹ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Voor de toepassing van deze verordening moet een persoon worden geacht het "gezagsrecht" te hebben indien ingevolge een beslissing, van rechtswege of bij een rechtsgeldige overeenkomst overeenkomstig het recht van de lidstaat waar het kind zijn gewone verblijfplaats heeft, een persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt niet kan beslissen over de verblijfplaats van het kind zonder de instemming van eerstgenoemde persoon, ongeacht de begrippen die krachtens het nationaal recht worden gebruikt. In bepaalde stelsels die de begrippen "gezagsrecht" en "omgangsrecht" behouden, zou de ouder die geen gezagsrecht heeft in feite belangrijke verantwoordelijkheden kunnen dragen voor beslissingen betreffende het kind die verder gaan dan louter het omgangsrecht."

HOOFDSTUK II
BEVOEGDHEID IN HUWELIJKSZAKEN EN INZAKE OUDERLIJKE
VERANTWOORDELIJKHEID

AFDELING 1

ECHTSCHIEDING, SCHEIDING VAN TAFEL EN BED EN NIETIGVERKLARING VAN HET
HUWELIJK

Artikel 3

Algemene bevoegdheid

Ter zake van echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring van het huwelijk zijn bevoegd de (...) **gerechten** van de lidstaat:

- a) op het grondgebied waarvan:
- i) de echtgenoten hun gewone verblijfplaats hebben; (...)
 - ii) zich de laatste gewone verblijfplaats van de echtgenoten bevindt, indien een van hen daar nog verblijft; (...)
 - iii) de verweerder zijn gewone verblijfplaats heeft; (...)
 - iv) in geval van een gemeenschappelijk verzoek, zich de gewone verblijfplaats van een van de echtgenoten bevindt; (...)
 - v) zich de gewone verblijfplaats van de verzoeker bevindt, indien hij daar sedert ten minste een jaar onmiddellijk voorafgaand aan de indiening van het verzoek verblijft; of
 - vi) zich de gewone verblijfplaats van de verzoeker bevindt, indien hij daar sedert ten minste zes maanden onmiddellijk voorafgaand aan de indiening het verzoek verblijft, en onderdaan van de betrokken lidstaat is (...); **of**
- b) waarvan beide echtgenoten de nationaliteit bezitten (...).
- (...)

Artikel 4

Tegenvordering

Het (...) **gerecht** waarbij een procedure op grond van artikel 3 aanhangig is, is ook bevoegd kennis te nemen van een tegenvordering, mits deze binnen het toepassingsgebied van deze verordening valt.

Artikel 5

Omzetting van scheiding van tafel en bed in echtscheiding

Onverminderd artikel 3 is (...) **een gerecht** van een lidstaat dat een beslissing inzake scheiding van tafel en bed heeft gegeven, ook bevoegd om die scheiding om te zetten in echtscheiding, indien de wet van die lidstaat daarin voorziet.

Artikel 6

Residuele bevoegdheid

1. **Behoudens lid 2 wordt**, indien van geen enkele lidstaat een (...) **gerecht** op grond van de artikelen 3, 4 en 5 bevoegd is, de bevoegdheid in elke lidstaat bepaald door de wetgeving van die (...) staat.

2. (...) **Een echtgenoot die:**

- a) (...) zijn gewone verblijfplaats op het grondgebied van een lidstaat heeft; of
- b) (...) onderdaan van een lidstaat is; (...)

kan slechts op grond van de artikelen 3, 4 en 5 voor de gerechten van een andere lidstaat worden gedaagd.

3. Tegenover een verweerder die zijn gewone verblijfplaats niet in (...) een lidstaat (...) heeft en niet (...) de nationaliteit van een lidstaat bezit, kan een onderdaan van een lidstaat die zijn gewone verblijfplaats op het grondgebied van een andere (...) staat heeft, evenals de onderdanen van die (...) staat, zich beroepen op de aldaar geldende bevoegdheidsregels.

AFDELING 2

OUDERLIJKE VERANTWOORDELIJKHEID

Artikel 7

Algemene bevoegdheid

1. Ter zake van de ouderlijke verantwoordelijkheid zijn bevoegd de (...) **gerechten** van de lidstaat op het grondgebied waarvan het kind zijn gewone verblijfplaats heeft **op het tijdstip dat de zaak bij het gerecht aanhangig wordt gemaakt**.
2. **Het bepaalde in lid 1 geldt onder voorbehoud van de artikelen 8 tot en met 10a.**

Artikel 8

Behoud van de bevoegdheid met betrekking tot omgangsrechten

1. Wanneer een kind legaal van een lidstaat naar een andere lidstaat verhuist en aldaar een nieuwe gewone verblijfplaats verkrijgt, behouden de (...) **gerechten** van de lidstaat van de vorige gewone verblijfplaats van het kind, **in afwijking van artikel 7**, gedurende drie maanden na de verhuizing hun bevoegdheid tot wijziging van een in die lidstaat vóór de verhuizing van het kind gegeven beslissing betreffende het omgangsrecht indien de persoon die ingevolge die beslissing het omgangsrecht heeft, zijn gewone verblijfplaats behoudt in de lidstaat van de vorige gewone verblijfplaats van het kind.
2. Lid 1 is niet van toepassing indien de in lid 1 bedoelde persoon die het omgangsrecht heeft, de bevoegdheid van de (...) **gerechten** van de lidstaat van de nieuwe gewone verblijfplaats van het kind heeft aanvaard door aan een procedure voor die (...) **gerechten** deel te nemen zonder de bevoegdheid ervan aan te vechten.

Artikel 9

Bevoegdheid in gevallen van **ongeoorloofde overbrenging of niet-terugkeer van een kind (...)**¹⁰

Onverminderd artikel 10a blijven, in geval van ongeoorloofde overbrenging of niet-terugkeer van (...) een kind, de (...) **gerechten** van de lidstaat waar een kind onmiddellijk vóór de ongeoorloofde overbrenging of niet-terugkeer zijn gewone verblijfplaats had, bevoegd totdat het kind in een andere lidstaat een gewone verblijfplaats heeft verkregen en:

- a) enige persoon of instantie die of ander orgaan dat gezagsrecht bezit, in de overbrenging of niet-terugkeer heeft berust; of
- b) het kind gedurende ten minste een jaar nadat de persoon, de instantie of het orgaan met gezagsrecht kennis heeft gekregen of had moeten krijgen van de verblijfplaats van het kind, in die andere lidstaat heeft verbleven en in zijn nieuwe omgeving geworteld is, en aan minstens één van de volgende voorwaarden is voldaan:
 - i) er is bij de bevoegde autoriteiten van de lidstaat waarnaar het kind is overgebracht of waar het wordt vastgehouden, geen verzoek tot terugkeer ingediend binnen een jaar nadat de persoon die gezagsrecht bezit, kennis heeft gekregen of had moeten krijgen van de verblijfplaats van het kind;

¹⁰ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"In gevallen van ongeoorloofde overbrenging of niet-terugkeer van een kind, en onverminderd een mogelijke forumkeuze uit hoofde van deze verordening, dienen de gerechten van de lidstaat van de gewone verblijfplaats van het kind bevoegd te blijven totdat een nieuwe gewone verblijfplaats in een andere lidstaat is vastgesteld en aan specifieke voorwaarden is voldaan. Lidstaten waar de bevoegdheid geconcentreerd is, moeten overwegen het gerecht waar het verzoek tot terugkeer op grond van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 aanhangig werd gemaakt, de mogelijkheid te bieden ook de bevoegdheid uit te oefenen die door de partijen in het kader van deze verordening inzake ouderlijke verantwoordelijkheid werd overeengekomen of aanvaard voor zover de partijen in de loop van die terugkeerprocedures een overeenkomst hebben bereikt. Die overeenkomsten dienen overeenkomsten betreffende de terugkeer en betreffende de niet-terugkeer van het kind te omvatten. Indien de niet-terugkeer is overeengekomen, dient het kind in de lidstaat van de nieuwe gewone verblijfplaats te blijven, en dient de bevoegdheid voor een eventuele toekomstige gezagsprocedure aldaar te worden bepaald op basis van de nieuwe gewone verblijfplaats van het kind."

- ii) een door de persoon met gezagsrecht ingediend verzoek tot terugkeer is ingetrokken en binnen de onder i) gestelde termijn is geen nieuw verzoek ingediend;
- iii) een door de persoon met gezagsrecht ingediend verzoek tot terugkeer werd **door een gerecht van en lidstaat** geweigerd op andere gronden dan artikel 13, lid 1, onder b), of **artikel 13, lid 2**, van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980, **en tegen die beslissing kan geen gewoon rechtsmiddel meer worden aangewend**;
- iv) er werd **geen zaak** bij een (...) gerecht (...) **aanhangig gemaakt als bedoeld in artikel 26a, leden 3 en 5, in** de lidstaat waar het kind zijn gewone verblijfplaats had onmiddellijk vóór de ongeoorloofde overbrenging of niet-terugkeer (...);
- v) een (...)beslissing **over het gezagsrecht** die niet de terugkeer van het kind met zich brengt, is uitgesproken door de (...) **gerechten** van de lidstaat waar het kind onmiddellijk voor de ongeoorloofde overbrenging of niet-terugkeer zijn gewone verblijfplaats had.

Artikel 10a

Forumkeuze (...) ¹¹¹²¹³

¹¹ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Onderhoudsverplichtingen zijn van het toepassingsgebied van onderhavige verordening uitgesloten, omdat zij reeds onder Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad vallen. Naast de gerechten voor de plaats waar de verweerder, of de onderhoudsgerechtigde, zijn gewone verblijfplaats heeft, dienen de gerechten die uit hoofde van onderhavige verordening bevoegd zijn in huwelijkszaken over het algemeen bevoegd te zijn om een beslissing te nemen over aanvullende onderhoudsverplichtingen tussen echtgenoten of voormalige echtgenoten, krachtens artikel 3, onder c), van die verordening. De gerechten die uit hoofde van onderhavige verordening bevoegd zijn inzake ouderlijke verantwoordelijkheid dienen over het algemeen bevoegd te zijn om een beslissing te nemen over aanvullende onderhoudsverplichtingen betreffende het kind, krachtens artikel 3, onder d), van die verordening."

¹² Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Onder de specifieke voorwaarden die bij de onderhavige verordening zijn vastgesteld, kan de bevoegdheid inzake ouderlijke verantwoordelijkheid ook worden gelegd in een lidstaat waar procedures voor echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring van het huwelijk tussen de ouders aanhangig zijn, of in een andere lidstaat waarmee het kind een nauwe band heeft en waarover de partijen op voorhand overeenstemming hebben bereikt, uiterlijk op het moment waarop de zaak bij het gerecht aanhangig is gemaakt, of, indien het recht van die lidstaat daarin voorziet, waarmee zij in de loop van die procedure uitdrukkelijk hebben ingestemd, zelfs als het kind zijn gewone verblijfplaats niet in die lidstaat heeft, op voorwaarde dat de uitoefening van die bevoegdheid in het belang van het kind is.

Volgens de jurisprudentie van het Hof van Justitie dient iedere andere persoon dan de ouders, die naar het nationaal recht de hoedanigheid van een partij in door de ouders ingeleide procedures heeft, voor de toepassing van deze verordening te worden beschouwd als een partij in de procedure en dient derhalve het verzet van die partij tegen de bevoegdheidskeuze van de ouders van het kind in kwestie, na de datum waarop de zaak bij het gerecht aanhangig werd gemaakt, te beletten dat de aanvaarding van de prorogatie van bevoegdheid door alle partijen op die datum wordt vastgesteld."

¹³ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Alvorens zijn bevoegdheid op basis van een forumkeuzeovereenkomst of -aanvaarding uit te oefenen, dient het gerecht na te gaan of deze overeenkomst of aanvaarding gebaseerd was op een geïnformeerde en vrije keuze van de betrokken partijen en niet het gevolg was van het feit dat één partij profiteert van de hachelijke of zwakke positie van de andere partij. Wanneer de bevoegdheid in de loop van de procedure wordt aanvaard, moet het gerecht daarvan akte nemen in overeenstemming met het nationale recht en de nationale procedures."

(...)

1. De rechten van een lidstaat zijn (...) bevoegd **ter zake van** ouderlijke verantwoordelijkheid indien aan onderstaande voorwaarden is voldaan:

- a) het kind heeft een nauwe band met die lidstaat, met name omdat **minstens** een van de personen die de ouderlijke verantwoordelijkheid dragen, zijn gewone verblijfplaats in die lidstaat heeft, of omdat **het kind voordien zijn gewone verblijfplaats in die lidstaat had**, of omdat het kind onderdaan van die lidstaat is; (...)
- b) de (...) partijen (...), **evenals alle andere personen die de ouderlijke verantwoordelijkheid dragen:**
 - i) hebben, uiterlijk op het tijdstip waarop de zaak bij het gerecht aanhangig is gemaakt, **vrijelijk overeenstemming bereikt over de bevoegdheid**; of (...)
 - ii) **hebben de bevoegdheid uitdrukkelijk aanvaard in de loop van die procedure en het gerecht heeft ervoor gezorgd dat alle partijen in kennis zijn gesteld van hun recht om de bevoegdheid van het gerecht niet te aanvaarden**; en
- c) de bevoegdheidsuitoefening wordt gerechtvaardigd door het belang van het kind.

1a. Een in lid 1, onder b), bedoelde forumkeuzeovereenkomst wordt schriftelijk vastgelegd en door de betrokken partijen gedateerd en ondertekend, of in het gerechtelijk dossier opgenomen overeenkomstig het nationaal recht en de nationale procedures. Elke elektronische mededeling waardoor de overeenkomst duurzaam wordt vastgelegd, wordt geacht gelijk te zijn aan een schriftelijke overeenkomst. Personen die partij in de procedure worden nadat de zaak bij het gerecht aanhangig is gemaakt, kunnen na de aanhangigmaking met de overeenkomst instemmen. Indien er geen verzet wordt aangetekend, wordt hun instemming geacht impliciet te zijn.

2. **Tenzij de partijen anders zijn overeengekomen**, neemt de overeenkomstig lid 1 uitgeoefende bevoegdheid een einde zodra:

a) **tegen de in de procedure gegeven beslissing geen gewoon rechtsmiddel meer kan worden aangewend; of**

b) **de procedure (...) om een andere reden is beëindigd.**

(...)

3. **De in lid 1, onder b), ii), toegekende bevoegdheid is een exclusieve bevoegdheid.**

Artikel 11

Bevoegdheid gebaseerd op (...) de aanwezigheid **van het kind**¹⁴

1. Wanneer (...) **de gewone verblijfplaats van een kind** niet kan worden vastgesteld en de bevoegdheid niet op grond van artikel 10a kan worden bepaald, zijn de (...) **gerechten** van de lidstaat op het grondgebied waarvan het kind zich bevindt, bevoegd.

2. (...) **De in lid 1 bedoelde bevoegdheid** is tevens van toepassing op vluchtelingenkinderen en kinderen die naar een ander land zijn overgebracht ten gevolge van onlusten (...) **in de lidstaat waar zij hun gewone verblijfplaats hadden.**

¹⁴ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Indien de gewone verblijfplaats van een kind niet kan worden vastgesteld en de bevoegdheid niet op grond van een forumkeuzeovereenkomst kan worden bepaald, zijn de gerechten van de lidstaat op het grondgebied waarvan het kind zich bevindt, bevoegd. Deze regel op basis van aanwezigheid dient eveneens van toepassing te zijn op vluchtelingenkinderen en kinderen die naar een ander land zijn overgebracht ten gevolge van onlusten in de lidstaat waar zij hun gewone verblijfplaats hadden. In het licht van deze verordening in samenhang met artikel 52, lid 2, van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1996 dient deze bevoegdheidsregel echter uitsluitend van toepassing te zijn op kinderen die vóór de overbrenging hun gewone verblijfplaats in een lidstaat hadden. Indien de gewone verblijfplaats van het kind vóór de overbrenging zich in een derde land bevond, dient de bevoegdheidsregel van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1996 betreffende vluchtelingenkinderen en kinderen die naar een ander land zijn overgebracht, van toepassing te zijn."

Artikel (...) 12

Bevoegdheidsoverdracht aan een gerecht van een andere lidstaat (...)¹⁵

1. (...) **In uitzonderlijke omstandigheden** kan een ten gronde bevoegd **gerecht** van een lidstaat, **op verzoek van een van de partijen of op eigen initiatief**, indien (...) het van mening is dat (...) **een gerecht** van een andere lidstaat waarmee het kind een bijzondere band heeft, beter in staat is (...) het belang van het kind **in de specifieke zaak te beoordelen**, de behandeling van de procedure, of (...) een **specifiek** onderdeel daarvan (...), aanhouden en:

- a) **een termijn bepalen voor één of meer van de partijen om (...) het gerecht van die andere lidstaat te informeren (...) over de aanhangige procedure en over de mogelijkheid de bevoegdheid over te dragen en een verzoek aan dat gerecht te richten;** of
- b) het (...) **gerecht** van een andere lidstaat verzoeken zijn bevoegdheid overeenkomstig lid (...) **2** uit te oefenen.

(...)

¹⁵ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"In uitzonderlijke omstandigheden is een gerecht van de lidstaat waar het kind zijn gewone verblijfplaats heeft, mogelijk niet het meest geschikte gerecht om de zaak te behandelen. In uitzonderlijke gevallen en onder bepaalde voorwaarden moet het bevoegde gerecht zijn bevoegdheid in een specifieke zaak kunnen overdragen, zonder daartoe verplicht te zijn, aan een gerecht van een andere lidstaat indien dit gerecht beter in staat is het belang van het kind in die specifieke zaak te beoordelen. Volgens de jurisprudentie van het Hof van Justitie mag de bevoegdheid inzake ouderlijke verantwoordelijkheid door een gerecht van een lidstaat uitsluitend worden overgedragen aan een gerecht van een andere lidstaat waarmee het kind een "bijzondere band" heeft; de bepalende elementen daarvoor zijn in deze verordening op exhaustieve wijze opgesomd.

Het bevoegde gerecht mag het verzoek aan het gerecht van een andere lidstaat uitsluitend doen indien zijn voorafgaande beslissing om de behandeling van de procedure aan te houden en een verzoek om bevoegdheidsoverdracht te doen, definitief is geworden ingeval er tegen die beslissing krachtens het nationaal recht een rechtsmiddel kon worden aangewend."

2. Het gerecht van de andere lidstaat kan de bevoegdheid, wanneer dit, gelet op de specifieke omstandigheden van de zaak, in het belang van het kind is, aanvaarden binnen zes weken:

- a) nadat de zaak op grond van lid 1, onder a), bij dit gerecht aanhangig is gemaakt; of**
- b) na de ontvangst van het verzoek overeenkomstig lid 1, onder b).**

Het gerecht waarbij de zaak het laatst is aangebracht of dat werd verzocht om de bevoegdheid te aanvaarden, stelt het gerecht waarbij de zaak het eerst aanhangig is gemaakt hiervan onverwijld in kennis. Indien het gerecht waarbij de zaak het laatst is aangebracht, de bevoegdheid aanvaardt, ziet het gerecht waarbij de zaak het eerst was aangebracht, af van het uitoefenen van zijn bevoegdheid.

3. Indien het gerecht waarbij de zaak het eerst was aangebracht, niet in ontvangst is van de aanvaarding van de bevoegdheid door het gerecht van een andere lidstaat zeven weken nadat:

- a) de termijn waarover de partijen beschikken om een verzoek aan het gerecht van een andere lidstaat te richten overeenkomstig lid 1, onder a), is verstreken; of**
- b) dat gerecht het verzoek overeenkomstig artikel lid 1, onder b), ontving;**

blijft het zijn bevoegdheid uitoefenen.

4. Het kind wordt geacht een bijzondere band met een lidstaat in de zin van lid 1 te hebben indien:

- a) het kind na de aanhangigmaking van een zaak bij het in lid 1 bedoelde (...)gerecht zijn gewone verblijfplaats in die lidstaat heeft verkregen;(...**
- b) het kind voordien zijn gewone verblijfplaats in die lidstaat had; (...)**
- c) het kind (...) onderdaan (...) van die lidstaat is; (...)**
- d) een van de personen die de ouderlijke verantwoordelijkheid dragen, zijn gewone verblijfplaats in die lidstaat heeft; of**
- e) het geschil betrekking heeft op maatregelen ter bescherming van het kind die verband houden met het beheer, de instandhouding van of de beschikking over bestanddelen van het vermogen van het kind die zich op het grondgebied van die lidstaat bevinden.**

5. Indien het gerecht exclusieve bevoegdheid bezit op grond van artikel 10a, kan het zijn bevoegdheid niet overdragen aan het gerecht van een andere lidstaat.

Artikel 12a

Verzoek om overdracht van bevoegdheid door een gerecht van een lidstaat dat niet bevoegd is¹⁶

- 1. In uitzonderlijke omstandigheden en onverminderd artikel 9 kan een gerecht van een lidstaat waarmee het kind overeenkomstig artikel 12, lid 4, een bijzondere band heeft dat krachtens deze verordening geen bevoegdheid heeft, indien het van oordeel is dat het in het specifieke geval beter in staat is het belang van het kind te beoordelen, het gerecht van de lidstaat waar het kind zijn gewone verblijfplaats heeft om een overdracht van bevoegdheid verzoeken.**
- 2. Het aangezochte gerecht kan, wanneer het gezien de specifieke omstandigheden van de zaak van oordeel is dat dit in het belang van het kind is, aanvaarden om binnen zes weken na ontvangst van het verzoek zijn bevoegdheid over te dragen, en het stelt het verzoekende gerecht hiervan onverwijld in kennis. Het verzoekende gerecht kan die bevoegdheid slechts uitoefenen indien het verzoek binnen deze termijn werd aanvaard.**

¹⁶ Er zal een overweging worden toegevoegd van de volgende strekking:

"Eveneens in uitzonderlijke omstandigheden en indien het in dat specifieke geval in het belang van het kind is, moet een gerecht van een lidstaat waarmee het kind overeenkomstig deze verordening een bijzondere band heeft dat overeenkomstig deze verordening geen bevoegdheid heeft, kunnen verzoeken om de overdracht van bevoegdheid van het bevoegde gerecht van de lidstaat waar het kind zijn gewone verblijfplaats heeft. In gevallen van ongeoorloofde overbrenging of niet-terugkeer van een kind mag dit echter niet worden toegestaan. Dit specifiek bevoegde gerecht moet overeenkomstig het nationale recht van de aangezochte lidstaat worden bepaald.

Een bevoegdheidsoverdracht mag enkel gelden voor de specifieke zaak waarvoor om overdracht is verzocht, ongeacht of deze geschiedt op verzoek van een gerecht dat zijn bevoegdheid wil overdragen of op verzoek van een gerecht dat bevoegdheid wil verkrijgen. De overdracht mag geen gevolgen hebben voor toekomstige procedures nà de procedure waarvoor om de bevoegdheidsoverdracht werd verzocht en waarvoor deze werd toegestaan."

Artikel 13

Residuele bevoegdheid

Indien van geen enkele lidstaat een (...) **gerecht** op grond van de artikelen 7 tot en met 11 bevoegd is, wordt de bevoegdheid in elke lidstaat bepaald door de wetgeving van die lidstaat¹⁷.

Artikel (...) 14

Voorlopige en bewarende maatregelen **in spoedeisende gevallen**¹⁸

¹⁷ Er zal een overweging worden toegevoegd van de volgende strekking:

"De term "wetgeving van die lidstaat" moet de internationale instrumenten omvatten die in die lidstaat van kracht zijn."

¹⁸ Er zal een overweging worden toegevoegd van de volgende strekking:

"Deze verordening mag niet beletten dat de gerechten van een lidstaat die geen bevoegdheid ten gronde hebben, in spoedeisende gevallen voorlopige en bewarende maatregelen nemen met betrekking tot de persoon van een kind of de vermogensbestanddelen van een kind die zich in die lidstaat bevinden. Deze maatregelen moeten overeenkomstig deze verordening niet in andere lidstaten worden erkend en ten uitvoer gelegd, met uitzondering van maatregelen die worden genomen om het risico te verkleinen waarnaar wordt verwezen in artikel 13, lid 1, onder b), van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980.

Maatregelen die worden genomen om dat risico te minimaliseren, moeten van kracht blijven tot een gerecht van de lidstaat waar het kind zijn gewone verblijfplaats heeft, de maatregelen heeft genomen die het passend acht.

Als dat nodig is om de belangen van het kind te beschermen, informeert het gerecht, hetzij rechtstreeks, hetzij via de centrale autoriteit, het gerecht van de lidstaat dat krachtens deze verordening ten gronde bevoegd is, over de genomen maatregelen. Indien deze informatie niet werd verstrekt, is dat echter geen grond om de maatregel niet te erkennen.

Een gerecht dat alleen bevoegd is voor voorlopige en bewarende maatregelen, waarbij een verzoek ten gronde aanhangig wordt gemaakt, moet op eigen initiatief verklaren niet bevoegd te zijn."

1. In spoedeisende gevallen hebben, **zelfs wanneer** het (...) **gerecht van een andere lidstaat ten gronde bevoegd is, de gerechten** van een lidstaat (...) de bevoegdheid om voorlopige en bewarende maatregelen te nemen **waarin in het recht van die lidstaat is voorzien** betreffende (...):

a) een kind dat zich in die lidstaat bevindt; of

b) vermogensbestanddelen van een kind die zich in die lidstaat bevinden.

2. Voor zover dat nodig is om de belangen van het kind te beschermen, informeert het (...) **gerecht** dat (...) **deze** maatregelen heeft genomen **onverwijld** het gerecht of de bevoegde autoriteit van de lidstaat **die overeenkomstig artikel 7 van deze verordening bevoegd is, of, in voorkomend geval, een gerecht van een lidstaat** dat overeenkomstig deze verordening ten gronde bevoegd is, hetzij rechtstreeks **overeenkomstig artikel 67a**, hetzij via de overeenkomstig artikel 60 aangewezen centrale autoriteiten.

3. De ter uitvoering van lid 1 genomen maatregelen houden op van toepassing te zijn zodra het (...) **gerecht** van de lidstaat dat overeenkomstig deze verordening bevoegd is om ten gronde over de zaak te beslissen, de maatregelen heeft genomen die het passend acht.

Dat gerecht kan, in voorkomend geval, het gerecht dat voorlopige en bewarende maatregelen heeft genomen hetzij rechtstreeks overeenkomstig artikel 67a, hetzij via de overeenkomstig artikel 60 aangewezen centrale autoriteit informeren over zijn besluit.

Artikel 16

Incidentele vorderingen¹⁹

- 1. Indien de uitkomst van een procedure voor een (...) gerecht van een lidstaat in een procedure betreffende een zaak die niet binnen het toepassingsgebied van deze verordening valt, afhangt van het beslechten van een incidentele vordering (...) in verband met ouderlijke verantwoordelijkheid, dan mag een gerecht in die lidstaat die vordering ten behoeve van die procedure beslechten, zelfs indien dat gerecht krachtens deze verordening niet bevoegd is.**
- 2. De overeenkomstig lid 1 genomen beslissingen hebben enkel gevolgen voor de procedure waarvoor ze werden genomen.**

¹⁹ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Indien de uitkomst van een procedure voor een gerecht van een lidstaat dat krachtens deze verordening niet bevoegd is, afhangt van het beslechten van een incidentele vordering die binnen het toepassingsgebied van deze verordening valt, dan mag de verordening de gerechten van die lidstaat er niet van weerhouden deze vordering te beslechten. Als derhalve het onderwerp van de procedures bijvoorbeeld een erfenisgeskil is waarbij een kind is betrokken, en een vertegenwoordiger voor het gerecht moet worden aangesteld om het kind in die procedure te vertegenwoordigen, dan moet de lidstaat die bevoegd is voor het erfenisgeskil, de mogelijkheid hebben deze vertegenwoordiger aan te stellen voor de procedures die in deze lidstaat aanhangig zijn, ongeacht of hij krachtens deze verordening bevoegd is inzake ouderlijke verantwoordelijkheid. De beslechting mag alleen gevolgen hebben voor de procedures waarvoor zij is verricht.

Indien de geldigheid van een voor rekening van een kind verrichte of te verrichten rechtshandeling in een erfenisprocedure voor een gerecht in een lidstaat de toestemming of goedkeuring van een gerecht vereist, moet die lidstaat kunnen beslissen een dergelijke rechtshandeling toe te staan of goed te keuren, ook indien hij krachtens deze verordening niet bevoegd is. Onder de term "rechtshandeling" moet bijvoorbeeld worden verstaan: de aanvaarding of afwijzing van een erfenis, of een overeenkomst tussen de partijen over de verdeling van de nalatenschap."

3. Indien de geldigheid van een voor rekening van een kind verrichte of te verrichten rechtshandeling in een erfenisprocedure voor een gerecht in een lidstaat de toestemming of goedkeuring van een gerecht vereist, kan een gerecht in die lidstaat beslissen een dergelijke rechtshandeling goed te keuren of toe te staan, ook indien het krachtens deze verordening niet bevoegd is.

4. Artikel 14, lid 2, is van overeenkomstige toepassing.

AFDELING 3

GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN

Artikel 15

Aanhangigmaking van een zaak bij een gerecht²⁰

²⁰ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Deze verordening definieert op welk tijdstip een zaak voor de toepassing van deze verordening wordt geacht bij een gerecht aanhangig te zijn gemaakt. In het licht van de twee verschillende systemen die in de lidstaten bestaan, waarbij het stuk waarmee de procedure wordt ingeleid hetzij eerst aan de verweerder wordt betekend of medegedeeld, hetzij eerst bij het gerecht wordt neergelegd, moet het volstaan dat de eerste stap krachtens het nationale recht is gedaan, op voorwaarde dat de verzoeker vervolgens niet heeft nagelaten de krachtens het nationale recht vereiste stappen te ondernemen opdat de tweede stap zou plaatsvinden.

Rekening houdend met het groeiende belang van bemiddeling en andere methoden voor alternatieve geschillenbeslechting, ook tijdens de gerechtelijke procedure, moet in overeenstemming met de jurisprudentie van het Hof van Justitie worden geacht dat een zaak bij het gerecht aanhangig is gemaakt op het tijdstip waarop het stuk dat het geding inleidt, of een gelijkwaardig stuk, bij het gerecht wordt ingediend in zaken waar de procedure inmiddels op verzoek van de aanvrager is geschorst met het oog op het vinden van een minnelijke oplossing, zonder dat het gedinginleidend stuk aan de verweerder is betekend of medegedeeld en zonder dat deze partij van de procedure op de hoogte was of er op enige wijze aan heeft deelgenomen, op voorwaarde dat de verzoeker vervolgens niet heeft nagelaten de vereiste stappen te nemen teneinde het stuk aan de verweerder te doen betekenen of mede te delen.

Bij aanhangigheid moet, volgens de jurisprudentie van het Hof van Justitie, de datum waarop een verplichte bemiddelingsprocedure bij een nationale bemiddelingsautoriteit werd ingeleid, worden beschouwd als de datum waarop een zaak bij een "gerecht" wordt geacht te zijn aangebracht."

Een zaak wordt geacht bij een gerecht aanhangig te zijn gemaakt:

- a) op het tijdstip waarop het stuk waarmee het geding wordt ingeleid of een gelijkwaardig stuk bij het gerecht wordt ingediend, op voorwaarde dat de verzoeker vervolgens niet heeft nagelaten de vereiste stappen te nemen teneinde het stuk aan de verweerder te doen betekenen of mede te delen;
- b) indien de betekening of mededeling van dit stuk moet plaatsvinden voor het bij het gerecht wordt neergelegd, op het tijdstip waarop het door de autoriteit die verantwoordelijk is voor de betekening of mededeling, wordt ontvangen, op voorwaarde dat de verzoeker vervolgens niet heeft nagelaten de vereiste stappen te nemen teneinde het stuk bij het gerecht neer te leggen; of
- c) **indien de procedure ambtshalve door het gerecht wordt ingesteld, op het tijdstip waarop de beslissing om de procedure in te stellen door het gerecht wordt genomen, of, indien een dergelijke beslissing niet is vereist, op het tijdstip waarop de zaak ter griffie wordt ingeschreven.**

Artikel 17

Toetsing van de bevoegdheid²¹

Het (...) **gerecht** van een lidstaat waarbij een zaak aanhangig is gemaakt waarvoor het overeenkomstig deze verordening niet **ten gronde** bevoegd is, maar waarvoor een (...) **gerecht** van een andere lidstaat krachtens deze verordening **ten gronde** bevoegd is, verklaart zich ambtshalve onbevoegd.

²¹ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Het gerecht van een lidstaat waarbij een zaak aanhangig is gemaakt waarvoor het overeenkomstig deze verordening niet ten gronde bevoegd is, maar waarvoor een gerecht van een andere lidstaat overeenkomstig deze verordening ten gronde bevoegd is, moet zich ambtshalve onbevoegd verklaren. Dit gerecht moet echter de mogelijkheid, maar niet de verplichting, hebben om overeenkomstig deze verordening om een bevoegdheidsoverdracht te verzoeken."

Artikel 18

Toetsing van de ontvankelijkheid

1. Indien de verweerder die zijn gewone verblijfplaats in een andere lidstaat heeft dan de lidstaat waar de procedure werd ingesteld, niet verschijnt, houdt het bevoegde gerecht zijn uitspraak aan zolang niet vaststaat dat de verweerder in de gelegenheid is gesteld het stuk waarmee het geding is ingeleid of een gelijkwaardig stuk zo tijdig als met het oog op zijn verdediging noodzakelijk was, te ontvangen, of dat daartoe al het nodige is gedaan.
2. Artikel 19 van Verordening (EG) nr. 1393/2007 is in plaats van lid 1 van dit artikel van toepassing, indien het stuk waarmee het geding is ingeleid of een gelijkwaardig stuk overeenkomstig het bepaalde in die verordening door een lidstaat aan een andere lidstaat diende te worden toegezonden.
3. Wanneer Verordening (EG) nr. 1393/2007 niet van toepassing is, wordt artikel 15 van het Verdrag van 's-Gravenhage van 15 november 1965 inzake de betekening en de kennisgeving in het buitenland van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke en handelszaken toegepast, indien het stuk waarmee het geding is ingeleid of een gelijkwaardig stuk overeenkomstig dat verdrag aan een andere staat diende te worden toegezonden.

Artikel 19

Aanhangigheid en onderling samenhangende procedures²²

1. Wanneer bij (...) **gerechten** van verschillende lidstaten tussen dezelfde partijen procedures tot echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring van het huwelijk worden (...) **ingeleid**, houdt het (...) **gerecht** waarbij de zaak het laatst is aangebracht, zijn uitspraak ambtshalve aan tot de bevoegdheid van het (...) **gerecht** waarbij de zaak het eerst is aangebracht, vaststaat.

2. Wanneer bij (...) **gerechten** van verschillende lidstaten procedures betreffende de ouderlijke verantwoordelijkheid voor een kind (...) **ingeleid** worden welke hetzelfde kind betreffen en op dezelfde oorzaak berusten, houdt het (...) **gerecht** waarbij de zaak het laatst is aangebracht, zijn uitspraak ambtshalve aan tot de bevoegdheid van het (...) **gerecht** waarbij de zaak het eerst is aangebracht, vaststaat. **Dit geldt niet wanneer de bevoegdheid van één van de gerechten enkel gebaseerd is op artikel 14.**

3. Wanneer de bevoegdheid van het (...) **gerecht** waarbij de zaak het eerst is aangebracht, vaststaat, verwijst het (...) **gerecht** waarbij de zaak het laatst is aangebracht, partijen naar dat (...) **gerecht**.

In dit geval kan de partij die de procedure heeft (...) **ingeleid** bij het (...) **gerecht** waarbij de zaak het laatst is aangebracht, die vordering aanhangig maken bij het (...) **gerecht** waarbij de zaak het eerst is aangebracht.

4. Indien een gerecht van een lidstaat wordt aangezocht dat exclusief bevoegd is op basis van een in artikel 10a bedoelde aanvaarding, houden alle gerechten van de andere lidstaten de procedure aan totdat het krachtens de aanvaarding aangezochte gerecht verklaart geen bevoegdheid aan de aanvaarding te ontleen.

5. Indien en voor zover het aanvaarde gerecht zijn exclusieve bevoegdheid heeft vastgesteld in overeenstemming met de aanvaarding, verklaren alle gerechten van de overige lidstaten zich onbevoegd ten gunste van dat gerecht.

²² Zie de voorgestelde overweging in voetnoot 20.

Artikel 20

Recht van het kind zijn standpunt kenbaar te maken²³

1. Wanneer de (...) **gerechten** van de lidstaten krachtens afdeling 2 van dit hoofdstuk hun bevoegdheid uitoefenen, zorgen zij er (...) **in overeenstemming met het nationale recht en de nationale procedures**²⁴ voor dat het kind dat in staat is zijn eigen mening te vormen (...), een daadwerkelijke en effectieve mogelijkheid wordt geboden die mening te uiten (...), **hetzij rechtstreeks, hetzij via een vertegenwoordiger of een geschikte instantie.**
2. **Wanneer het gerecht in overeenstemming met het nationale recht en de nationale procedures een kind de mogelijkheid biedt overeenkomstig dit artikel zijn mening te uiten, hecht het gerecht (...)** passend belang aan de (...) mening **van het kind** op basis van zijn leeftijd en rijpheid (...).

²³ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Procedures inzake ouderlijke verantwoordelijkheid krachtens deze verordening en terugkeerprocedures krachtens het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 moeten, als grondbeginsel, het bij deze procedures betrokken kind dat in staat is een eigen mening te vormen, overeenkomstig de jurisprudentie van het Hof van Justitie een daadwerkelijke en effectieve mogelijkheid geven om die mening te uiten, en bij het beoordelen van het belang van het kind moet adequaat rekening worden gehouden met die mening. De mogelijkheid voor kinderen om vrijelijk hun mening te uiten overeenkomstig artikel 24, lid 1, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en artikel 12 van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van het kind speelt een belangrijke rol in de toepassing van onderhavige verordening. De verordening dient het echter aan de lidstaten over te laten in hun nationaal recht en procedures te bepalen door wie en hoe het kind zal worden gehoord. Deze verordening is derhalve niet bedoeld om te bepalen of het kind moet worden gehoord door de rechter persoonlijk of door een gespecialiseerde deskundige die nadien verslag uitbrengt aan het gerecht, dan wel of het kind moet worden gehoord in de rechtszaal of ergens anders of via andere middelen. Daarenboven kan het horen van een kind, hoewel het een recht blijft, geen absolute verplichting vormen, maar moet dit worden beoordeeld in het belang van het kind, bijvoorbeeld in gevallen waarin overeenkomsten tussen de partijen bestaan."

²⁴ Zie de voorgestelde overweging in voetnoot 32.

HOOFDSTUK III
INTERNATIONALE KINDERONTVOERING²⁵

Artikel 21

Terugkeer van het kind krachtens het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980

Wanneer een persoon, instantie of ander orgaan **rechtstreeks of met de hulp van een centrale autoriteit** een schending van het gezagsrecht aanklaagt bij het gerecht van een lidstaat om op grond van het Verdrag van 's-Gravenhage van **1980** (...) een beslissing te verkrijgen over een bevel tot terugkeer van een kind **jonger dan 16 jaar** dat ongeoorloofd is overgebracht of wordt vastgehouden in een andere lidstaat dan de lidstaat waar het kind onmiddellijk vóór de ongeoorloofde overbrenging of vasthouding zijn gewone verblijfplaats had, zijn de artikelen (...) **21a** tot en met **26a en hoofdstuk VI** van toepassing **en vullen zij het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 aan.**

²⁵ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Om de terugkeerprocedures uit hoofde van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 zo snel mogelijk te kunnen voltooien, moeten lidstaten overwegen om, in overeenstemming met de structuur van hun nationale rechtsstelsel, de bevoegdheid voor deze procedures te concentreren in een zo klein mogelijk aantal gerechten. De bevoegdheid inzake kinderonvoering kan voor een heel land in één enkel gerecht worden geconcentreerd of in een beperkt aantal gerechten; daarbij kan bijvoorbeeld het aantal beroepsgerechten als uitgangspunt worden gebruikt en kan de bevoegdheid inzake internationale kinderonvoeringen worden geconcentreerd bij één gerecht van eerste aanleg in elk district van een beroepsgerecht."

Artikel 21a

Ontvangst en verwerking van verzoeken door centrale autoriteiten

1. De aangezochte centrale autoriteit verwerkt een in artikel 21 bedoeld verzoek uit hoofde van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 met bekwame spoed.
2. Wanneer de centrale autoriteit van de aangezochte lidstaat een in artikel 21 bedoeld verzoek ontvangt, bevestigt zij hiervan ontvangst binnen 5 werkdagen na de datum van ontvangst van het verzoek. Zij informeert onverwijld de centrale autoriteit van de verzoekende lidstaat of de verzoeker, naargelang het geval, over de initiële stappen die zijn genomen of zullen worden genomen om het verzoek te verwerken, en zij kan om de nodige bijkomende documenten en informatie verzoeken.

(...)

Artikel 23

Snelle **gerechtelijke** procedures (...) ²⁶

²⁶ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Gerechten, van welke aanleg dan ook, geven binnen zes weken hun beslissing, behalve wanneer uitzonderlijke omstandigheden dit onmogelijk maken. Het gebruik van alternatieve geschillenbeslechting geldt niet als een uitzonderlijke omstandigheid waardoor de termijn mag worden overschreden. Tijdens, of als gevolg van, het gebruik van dergelijke middelen kunnen er echter uitzonderlijke omstandigheden optreden. Voor een gerecht van eerste aanleg moet de termijn beginnen op het tijdstip dat de zaak bij dat gerecht aanhangig wordt gemaakt. Voor een hoger gerecht moet de termijn beginnen op het tijdstip waarop alle vereiste procedurele stappen zijn voltooid. Dergelijke stappen kunnen, naargelang het betrokken rechtsstelsel, onder meer de betekening of mededeling inhouden van het beroep aan de verweerder, hetzij in de lidstaat waar het gerecht is gevestigd, hetzij in een andere lidstaat, de toezending van het dossier en het verzoek tot beroep aan het beroepsgerecht in lidstaten waar het beroep moet worden ingesteld bij het gerecht dat de beslissing heeft gegeven waartegen beroep wordt aangetekend, of een verzoek door een partij om een hoorzitting wanneer een dergelijk verzoek krachtens het nationale recht vereist is. De lidstaten moeten ook overwegen het aantal keren dat beroep kan worden aangetekend tegen een beslissing tot erkenning of weigering van de terugkeer van een kind krachtens het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 betreffende de burgerrechtelijke aspecten van internationale ontvoering van kinderen, te beperken tot één."

1. Het gerecht waarbij een in artikel 21 bedoeld verzoek om terugkeer van het kind is ingediend, beschikt met bekwame spoed, met gebruikmaking van de snelste procedures die in het nationale recht beschikbaar zijn.

2. Onverminderd (...) **lid 1** beslist **een gerecht van eerste aanleg** uiterlijk zes weken nadat (...) **de zaak (...) aanhangig is gemaakt**, tenzij dit als gevolg van uitzonderlijke omstandigheden onmogelijk blijkt.

(...)

3. **Tenzij dit als gevolg van uitzonderlijke omstandigheden onmogelijk is, beschikt een gerecht in hoger beroep uiterlijk zes weken nadat alle vereiste procedurele stappen zijn voltooid en het gerecht het beroep door middel van een hoorzitting of anderszins kan behandelen.**

Artikel 23a

Alternatieve geschillenbeslechting²⁷

Het gerecht nodigt de partijen zo snel mogelijk en tijdens iedere fase van de procedure rechtstreeks of, in voorkomend geval, met de hulp van de centrale autoriteiten, uit om bemiddeling of andere alternatieve middelen van geschillenbeslechting te overwegen, tenzij dit niet in het belang is van het kind, dit in het specifieke geval niet passend is of dit de procedure onnodig zou vertragen.

Artikel 24

(...) Recht van het kind (...) zijn standpunt kenbaar te maken tijdens terugkeerprocedures

(...) Artikel 20 van deze verordening geldt ook in terugkeerprocedures uit hoofde van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980.

²⁷ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"In alle gevallen die betrekking hebben op kinderen, en met name in gevallen van internationale kinderontvoering, moeten de gerechten de mogelijkheid overwegen om via bemiddeling en andere geschikte middelen tot een oplossing te komen, waar nodig bijgestaan door de bestaande netwerken en ondersteuningsstructuren voor bemiddeling in grensoverschrijdende geschillen inzake ouderlijke verantwoordelijkheid. Dergelijke inspanningen mogen echter de terugkeerprocedures uit hoofde van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 niet nodeloos verlengen. Bovendien is bemiddeling niet altijd geschikt, vooral niet in gevallen van huiselijk geweld.

Indien ouders in de loop van de terugkeerprocedures uit hoofde van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 tot een overeenkomst komen over de terugkeer of niet-terugkeer van het kind, maar ook over andere onderwerpen betreffende ouderlijke verantwoordelijkheid, dient deze verordening hun onder bepaalde omstandigheden de kans te geven overeen te komen dat het aangezochte gerecht krachtens het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 de bevoegdheid moet hebben om bindende rechtsgevolgen toe te kennen aan hun overeenkomst, hetzij door deze overeenkomst in een besluit in te passen, hetzij door deze goed te keuren, hetzij door een ander middel te gebruiken waarin het nationaal recht en de nationale procedure voorzien. Lidstaten waar de bevoegdheid geconcentreerd is, moeten daarom overwegen het gerecht waar het verzoek tot terugkeer uit hoofde van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 aanhangig werd gemaakt, ook de mogelijkheid te geven de bevoegdheid inzake ouderlijke verantwoordelijkheid uit te oefenen die door de partijen in het kader van deze verordening werd overeengekomen, indien de partijen in de loop van die terugkeerprocedures tot een overeenkomst zijn gekomen."

Artikel 25

Procedure voor de terugkeer van een kind²⁸

28

Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Het gerecht van de lidstaat waarnaar het kind ongeoorloofd is overgebracht of waar het ongeoorloofd wordt vastgehouden, dient in staat te zijn in welbepaalde, naar behoren gemotiveerde gevallen de terugkeer van het kind te weigeren, zoals toegestaan krachtens het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980. Voor het de terugkeer van het kind weigert, moet het gerecht oordelen of er passende beschermingsmaatregelen zijn genomen of kunnen worden genomen zodat geen enkel risico meer bestaat dat de belangen van het kind worden geschaad, aangezien dat de terugkeer krachtens artikel 13, lid 1, onder b), van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 kan beletten.

Indien een gerecht overweegt de terugkeer van een kind te weigeren, enkel op basis van artikel 13, lid 1, onder b), van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980, dan moet het de terugkeer van het kind niet weigeren als de partij die om de terugkeer van het kind verzoekt het gerecht ervan kan overtuigen, of als het gerecht er anderzijds van overtuigd is, dat adequate regelingen zijn getroffen om de bescherming van het kind na de terugkeer te waarborgen. Dergelijke regelingen zijn bijvoorbeeld een rechterlijke beslissing van de lidstaat waarnaar het kind terugkeert waardoor het de verzoeker verboden is het kind te benaderen, een voorlopige en bewarende maatregel van die lidstaat waarbij het kind bij de ontvoerende ouder die de hoofdverzorger is, mag blijven tot er na de terugkeer in die lidstaat een beslissing ten gronde over de voogdij is genomen, of het aantonen van de beschikbaarheid van medische voorzieningen voor een kind dat moet worden behandeld. Welk soort regeling in dat bepaalde geval adequaat is, moet afhangen van de concrete risico's waaraan het kind bij terugkeer waarschijnlijk zal worden blootgesteld indien niet in dergelijke regelingen is voorzien. Het gerecht dat wil nagaan of adequate regelingen werden getroffen, moet in eerste instantie een beroep doen op de partijen en, waar nodig en gepast, om bijstand verzoeken bij de centrale autoriteit of de netwerkrechters, meer bepaald binnen het Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken en het Internationale Haagse Netwerk van rechters.

Bovendien kan het gerecht, in voorkomend geval, alle nodige voorlopige en bewarende maatregelen bevelen die krachtens deze verordening nodig zijn om het risico op lichamelijk letsel of mentale schade voor het kind als gevolg van de terugkeer, dat tot een weigering van terugkeer zou kunnen leiden, te minimaliseren. Dergelijke maatregelen en de doorzending daarvan moeten de terugkeerprocedure uit hoofde van het Verdrag van 's-Gravenhage niet vertragen en mogen evenmin leiden tot het ondermijnen van de bevoegdheidsverdeling tussen het gerecht waarbij de terugkeerprocedure uit hoofde van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 aanhangig is gemaakt, en het gerecht dat krachtens deze verordening ten gronde bevoegd is inzake ouderlijke verantwoordelijkheid. Indien nodig moet het met de steun van de centrale autoriteit of de netwerkrechters, meer bepaald binnen het Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken en het Internationale Haagse Netwerk van rechters, overleg plegen met het gerecht of de bevoegde instantie van de lidstaat waar het kind zijn gewone verblijfplaats heeft. Deze maatregelen moeten worden erkend door en ten uitvoer worden gelegd in alle andere lidstaten, met inbegrip van de lidstaten die krachtens deze verordening bevoegd zijn, totdat een bevoegd gerecht van die lidstaat de maatregelen heeft genomen die het nodig acht. Dergelijke maatregelen kunnen bijvoorbeeld inhouden dat het kind bij de hoofdverzorger blijft wonen of dat wordt geregeld hoe het contact met het kind na de terugkeer moet verlopen totdat het gerecht van de gewone verblijfplaats van het kind de maatregelen heeft genomen die het nodig acht. Dit laat de maatregelen of beslissingen van het gerecht van de gewone verblijfplaats die zijn genomen na de terugkeer van het kind, onverlet."

1. Een gerecht kan de terugkeer van een kind niet weigeren **tenzij de persoon die om de terugkeer van het kind verzoekt, in de gelegenheid is gesteld te worden gehoord.**

1a. Het gerecht kan in elke fase van de procedures overeenkomstig artikel 14 onderzoeken of het contact tussen het kind en de persoon die om de terugkeer van het kind verzoekt moet worden verzekerd, rekening houdend met de belangen van het kind.

2. **Indien een gerecht overweegt de terugkeer van een kind te weigeren enkel op basis van (...) artikel 13, lid 1, onder b), van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980, kan het de terugkeer van het kind niet weigeren als (...) de partij die om de terugkeer van het kind verzoekt, het gerecht er aan de hand van toereikende bewijzen van kan overtuigen, of als het gerecht er op andere wijze van overtuigd is, dat adequate regelingen zijn getroffen om de bescherming van het kind na de terugkeer te waarborgen.**

3. (...) **Het gerecht kan, hetzij rechtstreeks overeenkomstig artikel 67a, hetzij met de hulp van de centrale autoriteit, voor de toepassing van lid 2 communiceren met de bevoegde instanties van de lidstaat waar het kind net vóór de ongeoorloofde overbrenging of niet-terugkeer zijn gewone verblijfplaats had (...).**

4. **In voorkomend geval kan het gerecht, wanneer het de terugkeer van het kind gelast, (...) overeenkomstig artikel (...)14 van deze verordening (...), voorlopige en bewarende maatregelen nemen om het kind te beschermen tegen het ernstige risico waarnaar wordt verwezen in artikel 13, lid 1, onder b) van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 te minimaliseren, op voorwaarde dat het onderzoeken en nemen van dergelijke maatregelen de terugkeer-procedure niet onnodig vertraagt.**

(...)

5. (...) Een beslissing waarmee de terugkeer van het kind wordt gelast, **kan** bij voorraad uitvoerbaar **worden verklaard**, onverminderd enige daartegen gerichte voorziening in beroep (...), **indien vóór enige beroepsuitspraak de terugkeer van het kind is vereist in het belang van het kind zelf.**²⁹

(...)

Artikel 25a

Tenuitvoerlegging van beslissingen waarmee de terugkeer van een kind wordt bevolen

1. Een voor de tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit waarbij een verzoek wordt ingediend tot tenuitvoerlegging van een beslissing waarmee de terugkeer van een kind naar een andere lidstaat wordt bevolen, verwerkt dit verzoek met bekwame spoed.

2. Indien de beslissing niet ten uitvoer is gelegd binnen zes weken nadat de tenuitvoerleggingsprocedure werd opgestart, heeft de om tenuitvoerlegging verzoekende partij of de centrale autoriteit van de lidstaat van tenuitvoerlegging het recht om van de voor de tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit een motivering van de redenen voor de vertraging te eisen.

(...)

²⁹ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Het nationale recht kan nader specificeren welk gerecht de beslissing bij voorraad uitvoerbaar kan verklaren".

Artikel 26a

Procedure na een weigering van de terugkeer van het kind krachtens artikel 13, lid 1), onder b), en artikel 13, lid 2, van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980³⁰

30

Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Als het gerecht van een lidstaat waarnaar het kind ongeoorloofd is overgebracht of waar het ongeoorloofd wordt vastgehouden, besluit de terugkeer van het kind krachtens het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 te weigeren, moet het in zijn beslissing expliciet verwijzen naar de artikelen van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 waarop het zijn weigering heeft gebaseerd. Ongeacht of dergelijke beslissing tot weigering definitief is of er nog beroep tegen mogelijk is, kan zij worden vervangen door een latere beslissing die is gegeven tijdens een gezagsprocedure door het gerecht van de lidstaat waar het kind zijn gewone verblijfplaats had vóór de ongeoorloofde overbrenging of niet-terugkeer. Tijdens deze procedure moeten alle omstandigheden grondig worden onderzocht, rekening houdend met de belangen van het kind, en met inbegrip van, maar niet beperkt tot, het gedrag van de ouders. Heeft de resulterende beslissing ten gronde over het gezagsrecht de terugkeer van het kind tot gevolg, dan dient de terugkeer plaats te vinden zonder dat enigerlei bijzondere procedure is vereist voor de erkenning en tenuitvoerlegging van die beslissing in een andere lidstaat.

Het gerecht dat de terugkeer van het kind weigert, moet ambtshalve een certificaat afgeven in de passende vorm zoals bepaald in deze verordening. Dit certificaat strekt ertoe de partijen te informeren over de mogelijkheid om uiterlijk drie maanden na de kennisgeving van de beslissing om de terugkeer van het kind te weigeren, bij een gerecht van de lidstaat waar het kind zijn gewone verblijfplaats had onmiddellijk vóór de ongeoorloofde overbrenging of niet-terugkeer, een procedure ten gronde betreffende het gezagsrecht aanhangig te maken. Het verstrekt ook informatie over het feit dat iedere beslissing die het resultaat is van dergelijke procedures en die de terugkeer van het kind met zich brengt, overeenkomstig deze verordening uitvoerbaar is in alle andere lidstaten.

Indien in de lidstaat waar het kind zijn gewone verblijfplaats had onmiddellijk vóór de ongeoorloofde overbrenging of niet-terugkeer reeds een procedure ten gronde over het gezagsrecht aanhangig is op het tijdstip dat een gerecht waarbij een verzoek om terugkeer op basis van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 aanhangig is gemaakt, de terugkeer van het kind weigert enkel en alleen op basis van artikel 13, lid 1, onder b), of van artikel 13, lid 2, van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980, moet het gerecht dat de terugkeer van het kind geweigerd heeft, ook een kopie van zijn beslissing, het gepaste certificaat en een afschrift, samenvatting of de notulen van de hoorzitting, evenals alle andere documenten die het relevant acht, doen toekomen aan het gerecht waarbij de zaak betreffende het gezagsrecht aanhangig werd gemaakt. De term "alle andere documenten die het relevant acht" verwijst naar alle documenten die informatie bevatten die van invloed kan zijn op het resultaat van de procedure betreffende het gezagsrecht, indien dergelijke informatie al niet in de beslissing om de terugkeer te weigeren zelf is vervat.

Indien in de lidstaat waar het kind zijn gewone verblijfplaats had onmiddellijk vóór de ongeoorloofde overbrenging of niet-terugkeer, nog geen procedure betreffende het gezagsrecht aanhangig is gemaakt en een partij na ontvangst van informatie van het gerecht dat geweigerd heeft het kind terug te sturen, een zaak bij een gerecht van die lidstaat aanhangig maakt, moet die partij een kopie van de beslissing om het kind niet terug te sturen krachtens het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980, het gepaste certificaat en een afschrift, samenvatting of de notulen van de hoorzitting indienen bij het gerecht waarbij de procedure ten gronde over het gezagsrecht aanhangig werd gemaakt. Dit belet niet dat het gerecht waarbij de procedure aanhangig is gemaakt, om alle bijkomende documenten kan verzoeken die het relevant acht en die informatie bevatten die van invloed kan zijn op het resultaat van de procedure betreffende het gezagsrecht, indien dergelijke informatie al niet in de beslissing om de terugkeer te weigeren is vervat."

1. Dit artikel geldt wanneer een beslissing tot weigering van de terugkeer van een kind naar een andere lidstaat enkel gebaseerd is op artikel 13, lid 1, onder b), of op artikel 13, lid 2, van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980.

2. Het gerecht dat een beslissing geeft zoals bedoeld in lid 1, geeft ambtshalve een certificaat af onder gebruikmaking van het formulier in bijlage [X]. Het certificaat wordt in de taal van de beslissing opgesteld en afgegeven. Het certificaat mag op vraag van een partij ook worden afgegeven in een andere officiële taal van de Europese Unie. Dit creëert geen verplichting voor het gerecht dat het certificaat afgeeft om voor een vertaling of transliteratie van [de relevante inhoud] te zorgen.

3. Indien er, op het ogenblik dat het gerecht een beslissing als bedoeld in lid 1 neemt, bij een gerecht van de lidstaat waar het kind zijn gewone verblijfplaats had onmiddellijk vóór de ongeoorloofde overbrenging of niet-terugkeer reeds een procedure ten gronde betreffende het gezagsrecht aanhangig is gemaakt, doet het gerecht, indien het weet heeft van deze procedure, binnen één maand na de datum van de in lid 1 bedoelde beslissing, hetzij rechtstreeks, hetzij via de centrale autoriteit, de volgende documenten toekomen aan het gerecht van die lidstaat:

- a) een kopie van de beslissing;**
- b) het krachtens lid 2 afgegeven certificaat; en**
- c) in voorkomend geval, een afschrift, een samenvatting of de notulen van de hoorzitting voor het gerecht, en alle andere documenten die het relevant acht.**

4. Het gerecht in de lidstaat waar het kind zijn gewone verblijfplaats had onmiddellijk vóór de ongeoorloofde overbrenging of niet-terugkeer kan, indien nodig, van een partij eisen dat deze overeenkomstig artikel 69 een vertaling of transliteratie bezorgt van de beslissing en ieder ander document dat overeenkomstig lid 3, onder c), aan het certificaat is gehecht.

5. Indien in andere dan de in lid 3 bedoelde gevallen, een van de partijen binnen drie maanden na de kennisgeving van een beslissing als bedoeld in lid 1, een procedure ten gronde betreffende het gezagsrecht³¹ aanhangig maakt bij een gerecht van de lidstaat waar het kind zijn gewone verblijfplaats had onmiddellijk vóór de ongeoorloofde overbrenging of niet-terugkeer, dient die partij de volgende documenten in bij het gerecht:

- a) een kopie van de beslissing;**
- b) het krachtens lid 2 afgegeven certificaat; en**
- c) in voorkomend geval, een afschrift, samenvatting of de notulen van de hoorzitting voor het gerecht dat de terugkeer van het kind heeft geweigerd.**

6. Niettegenstaande een beslissing betreffende de niet-terugkeer als bedoeld in lid 1, is iedere beslissing ten gronde betreffende het gezagsrecht die het resultaat is van de procedures als bedoeld in leden 3 en 5, en die de terugkeer van het kind met zich brengt, overeenkomstig hoofdstuk IV van deze verordening uitvoerbaar in een andere lidstaat.

³¹ Zie artikel 471, lid 4, dat stelt dat het certificaat dat het mechanisme voor het ongedaan maken van beslissingen in werking stelt, enkel wordt afgegeven indien het gerecht bij het vaststellen van zijn beslissing rekening heeft gehouden met de redenen en de feiten op grond waarvan de vorige beslissing in een andere lidstaat werd genomen op grond van artikel 13, lid 1, onder b) of artikel 13, lid 2), van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980".

HOOFDSTUK IV

ERKENNING EN TENUITVOERLEGGING

AFDELING 1

ALGEMENE BEPALINGEN INZAKE ERKENNING EN TENUITVOERLEGGING

Onderafdeling 1

Erkenning

Artikel 27

Erkenning van een beslissing³²

³² Er dienen twee overwegingen van de volgende strekking te worden toegevoegd:

- (O1) "Wederzijds vertrouwen in de rechtsbedeling in de Unie rechtvaardigt het beginsel dat beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid die in een lidstaat zijn gegeven, in alle lidstaten moeten worden erkend, zonder dat daarvoor een erkenningsprocedure nodig is. Met name wanneer de bevoegde autoriteiten van de aangezochte lidstaat een in een andere lidstaat gegeven beslissing krijgen voorgelegd waarin een echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring van een huwelijk wordt verleend die in de lidstaat van herkomst niet meer kan worden aangevochten, moeten zij deze beslissing van rechtswege erkennen zonder dat daartoe enigerlei bijzondere procedure vereist is en moeten zij hun akten van de burgerlijke stand dienovereenkomstig aanpassen. Zoals deze verordening bepaalt, komt het toe aan het nationale recht om te bepalen of deze gronden kunnen worden aangevoerd door een partij of ambtshalve overeenkomstig het nationale recht. Dit belet eventuele belanghebbenden niet om overeenkomstig deze verordening te verzoeken om een beslissing dat er geen gronden zijn voor weigering van de erkenning als bedoeld in deze verordening. Het moet toekomen aan het nationale recht van de lidstaat waar dat verzoek wordt ingediend om te bepalen wie kan worden beschouwd als een belanghebbende die het recht heeft dat verzoek in te dienen."
- (O2) "De erkenning van een beslissing kan slechts worden geweigerd als een of meer van de in deze verordening bepaalde gronden voor weigering van de erkenning aanwezig zijn. De in deze verordening genoemde gronden voor weigering van de erkenning zijn exhaustief van aard, en gronden die er niet in worden vermeld, zoals bijvoorbeeld een schending van de bepaling over aanhangigheid, kunnen niet als weigeringsgronden worden ingeroepen. In aangelegenheden in verband met ouderlijke verantwoordelijkheid, komt een latere beslissing altijd in de plaats een eerdere beslissing met gevolgen voor de toekomst, voor zover deze onverenigbaar zijn. Wat betreft de mogelijkheid die het kind wordt geboden om zijn mening te uiten, kan de weigering van erkenning van een beslissing niet uitsluitend worden gebaseerd op het feit dat het gerecht dat de beslissing heeft gegeven, een andere methode heeft gebruikt dan die welke een gerecht in de lidstaat van erkenning zou gebruiken, omdat het aan het gerecht dat de beslissing heeft gegeven, moet toekomen om te beslissen welke methode de geschikte is.

Hoewel artikel 24 van het Handvest van de grondrechten, noch deze verordening volgens de jurisprudentie van het Hof van Justitie het gerecht van de lidstaat van herkomst verplicht in iedere zaak kennis te nemen van de mening van het kind middels een hoorzitting, en dat gerecht zodoende over een beoordelingsmarge beschikt, bepaalt de jurisprudentie ook dat, indien dat gerecht besluit het kind de mogelijkheid te geven om te worden gehoord, het gerecht alle maatregelen moet nemen die nodig zijn voor het regelen van een dergelijke hoorzitting, gelet op het belang van het kind en de omstandigheden van iedere afzonderlijke zaak, opdat die bepalingen doeltreffend zijn en het kind een reële en daadwerkelijke mogelijkheid krijgt om zijn mening te uiten. Het gerecht van de lidstaat van herkomst moet, voor zover mogelijk en steeds met oog voor het belang van het kind, alle middelen aanwenden die het uit hoofde van het nationale recht ter beschikking staan, alsmede de specifieke instrumenten van internationale justitiële samenwerking, waaronder, in voorkomend geval, de instrumenten waarin Verordening nr. 1206/2001 voorziet.

De lidstaat waar om erkenning wordt verzocht, mag de erkenning niet weigeren indien een van de bij deze verordening toegestane uitzonderingen met betrekking tot deze specifieke weigeringsgrond van toepassing is. Het effect van deze uitzonderingen is dat een gerecht in de lidstaat van tenuitvoerlegging niet kan weigeren een beslissing ten uitvoer te leggen op de enkele grond dat het kind niet de mogelijkheid heeft gekregen om zijn mening te uiten, waarbij rekening wordt gehouden met zijn belangen, indien de procedure uitsluitend het vermogen van het kind betrof en op voorwaarde dat het bieden van die mogelijkheid in het licht van het onderwerp van de procedure niet noodzakelijk was, dan wel in geval van ernstige gronden, waarbij met name rekening wordt gehouden met de urgentie van de zaak. Die ernstige gronden kunnen bijvoorbeeld gelden wanneer er een dreigend gevaar is voor de lichamelijke en mentale integriteit of het leven van het kind en verder uitstel het risico inhoudt dat dit gevaar zich materialiseert."

1. De in een lidstaat gegeven beslissing wordt in de andere lidstaten erkend zonder dat daartoe **speciale** procedures vereist zijn.
2. In het bijzonder is er, onverminderd lid 3, geen **speciale** procedure vereist om de akten van de burgerlijke stand van een lidstaat aan te passen overeenkomstig een in een andere lidstaat gegeven beslissing ter zake van echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring van het huwelijk, waartegen volgens de wetgeving van die lidstaat geen rechtsmiddel meer openstaat.
3. Iedere belanghebbende partij kan **overeenkomstig de procedures van de artikelen 42/47q tot en met 45/47r en, waar nodig, afdeling 5 van dit hoofdstuk en hoofdstuk VI** om een beslissing verzoeken dat er geen gronden voor weigering van de erkenning als bedoeld in de artikelen 37 en 38 zijn. (...)

4. **De relatieve bevoegdheid van het door elke lidstaat overeenkomstig artikel 81 ter kennis van de Commissie gebrachte gerecht, wordt bepaald door het recht van de lidstaat waarin een procedure overeenkomstig lid 3 wordt aangespannen.**

5. Indien de erkenning van een beslissing als incidentele vraag voor (...) **een gerecht** van een lidstaat wordt opgeworpen, kan dat (...) gerecht daarover uitspraak doen.

Artikel 28

Voor erkenning (...) **over te leggen** stukken

1. Een partij die een in een andere lidstaat gegeven beslissing wenst in te roepen, (...) **legt** de volgende stukken **over**:

- a) een afschrift van de beslissing dat voldoet aan de voorwaarden tot vaststelling van de echtheid ervan; en
- b) het gepaste certificaat dat is afgegeven krachtens artikel (...) **36a**.

2. Het **gerecht of de bevoegde autoriteit**³³ waarbij een in een andere lidstaat gegeven beslissing wordt ingeroepen kan, indien nodig, van de partij die de beslissing inroept, verlangen dat zij, overeenkomstig artikel 69 (...), **een vertaling of transliteratie** overlegt van [de relevante inhoud]³⁴ van het in lid 1, onder b), bedoelde certificaat.

³³ Hier is enkel "autoriteit", zoals in de definitie van "gerecht", niet voldoende, omdat deze bepaling ook verwijst naar een autoriteit die geen beslissingen neemt over onder deze verordening vallende kwesties.

³⁴ De woorden "de relevante inhoud" zullen worden vervangen door verwijzingen naar de desbetreffende nummers van de velden van het gepaste certificaat.

3. Het **gerecht of de bevoegde autoriteit waarbij een in een andere lidstaat gegeven beslissing wordt ingeroepen**, kan van de partij verlangen dat zij **overeenkomstig artikel 69 een vertaling of transliteratie** van de beslissing overlegt **naast** een vertaling **of transliteratie** van [de relevante inhoud] van het certificaat (...), indien het, respectievelijk zij, zijn, respectievelijk haar werkzaamheden niet kan voortzetten zonder die vertaling of transliteratie.

Artikel 28a

Ontbrekende stukken

1. **Worden de in artikel 28, lid 1, vermelde documenten niet overgelegd, dan kan het gerecht of de bevoegde autoriteit voor de overlegging een termijn bepalen of gelijkwaardige documenten aanvaarden, dan wel, indien het gerecht of de autoriteit zich voldoende voorgelicht acht, van de overlegging vrijstelling verlenen.**
2. **Indien het gerecht of de bevoegde autoriteit zulks verlangt, wordt overeenkomstig artikel 69 een vertaling of transliteratie van die gelijkwaardige documenten overlegd.**

Artikel 29

Aanhouding van de uitspraak

Het (...) **gerecht** waarvoor een in een andere lidstaat gegeven beslissing wordt ingeroepen, kan (...) **zijn** uitspraak geheel of gedeeltelijk aanhouden (...) **indien**:

- a) (...) in de lidstaat van herkomst **een gewoon rechtsmiddel tegen die beslissing (...) is ingesteld, of**
- b) er een verzoek is ingediend om een beslissing dat er geen gronden zijn voor weigering van de erkenning als bedoeld in de artikelen 37 en 38, of om een beslissing dat de erkenning op een van die gronden moet worden geweigerd (...).

(...)

Onderafdeling 2

Uitvoerbaarheid en tenuitvoerlegging

Artikel 30

Uitvoerbare beslissingen

1. Beslissingen (...) **inzake** de ouderlijke verantwoordelijkheid (...) die in een lidstaat zijn gegeven en aldaar uitvoerbaar zijn, zijn in de andere lidstaten uitvoerbaar zonder dat een verklaring van uitvoerbaarheid is vereist³⁵.
2. Voor de tenuitvoerlegging in een andere lidstaat van een beslissing waarbij een omgangsrecht is verleend, kan het gerecht dat de beslissing heeft gegeven, de beslissing bij voorraad uitvoerbaar verklaren, niettegenstaande enig ingesteld rechtsmiddel(...).

(Artikel 31 verplaatst naar artikel 31/47e)

(Artikel 32 verplaatst naar artikel 32/47f)

³⁵ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Daarnaast verantwoordt het streven naar een goedkopere en snellere behandeling van grensoverschrijdende geschillen waarbij kinderen betrokken zijn, de afschaffing van de verklaring van uitvoerbaarheid – die onder meer registratie voor tenuitvoerlegging inhoudt – voorafgaand aan de tenuitvoerlegging in de lidstaat van tenuitvoerlegging voor alle beslissingen inzake ouderlijke verantwoordelijkheid. Terwijl Verordening (EG) nr. 2201/2003 deze verplichting slechts afschafte voor bepaalde beslissingen waarbij een omgangsrecht wordt verleend en bepaalde beslissingen die de terugkeer van het kind met zich meebrengen, schaft deze verordening de verplichting af voor de grensoverschrijdende tenuitvoerlegging van alle beslissingen inzake ouderlijke verantwoordelijkheid; wel handhaaft deze verordening een nog gunstiger behandeling van bepaalde beslissingen waarbij een omgangsrecht wordt verleend en bepaalde beslissingen die de terugkeer van het kind met zich meebrengen. Bijgevolg moet, onder voorbehoud van de bepalingen van deze verordening, een door het gerecht van een andere lidstaat gegeven beslissing worden behandeld alsof zij werd gegeven in de lidstaat van tenuitvoerlegging."

Artikel (...) 33

Voor (...) tenuitvoerlegging (...) **over te leggen** stukken

1. (...) **Met het oog op** de tenuitvoerlegging in een lidstaat van een in een andere lidstaat gegeven beslissing (...), **verstrekt de partij die om tenuitvoerlegging verzoekt de voor de tenuitvoer-**

legging bevoegde autoriteit:

- a) een afschrift van de beslissing dat voldoet aan de voorwaarden tot vaststelling van de echtheid ervan; en
- b) het gepaste certificaat dat is afgegeven krachtens artikel (...) 36a (...).

2. **Met het oog op de tenuitvoerlegging in een lidstaat van een in een andere lidstaat gegeven beslissing waarbij voorlopige en bewarende maatregelen worden gelast, verstrekt de partij die om tenuitvoerlegging verzoekt de voor de tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit:**

- a) een afschrift van de beslissing dat voldoet aan de voorwaarden tot vaststelling van de echtheid ervan;
- b) het gepaste certificaat dat is afgegeven krachtens artikel 36a, waaruit blijkt dat de beslissing uitvoerbaar is in de lidstaat van herkomst en dat het oorspronkelijke gerecht:
 - i) bevoegd is om van het bodemgeschil kennis te nemen; of
 - ii) deze maatregelen heeft gelast overeenkomstig artikel 25, lid 4, juncto artikel 14; en

c) **indien de maatregel werd gelast zonder dat de verweerder was opgeroepen, het bewijs dat de beslissing hem is betekend.**³⁶

3. De (...) **voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit** kan zo nodig van de (...) **partij die om tenuitvoerlegging verzoekt** verlangen dat zij overeenkomstig artikel 69 **een vertaling of transliteratie** (...) overlegt van [de relevante inhoud] van het certificaat dat de ten uitvoer te leggen verplichting bevat.

³⁶ Er zal een overweging worden toegevoegd, op basis van de overwegingen 32 en 33 van de Brussel I bis-verordening:

"Wanneer voorlopige en bewarende maatregelen zijn gelast door een gerecht dat bevoegd is om van het bodemgeschil kennis te nemen, moet het vrije verkeer ervan worden gewaarborgd krachtens deze verordening. Voorlopige en bewarende maatregelen die door een gerecht als hierboven bedoeld zijn gelast zonder dat verweerder is gedaagd te verschijnen, mogen evenwel niet worden erkend en ten uitvoer gelegd, tenzij de beslissing waarin de maatregel is vervat, vóór de tenuitvoerlegging aan de verweerder is betekend. Dit laat de erkenning en tenuitvoerlegging van dergelijke maatregelen krachtens nationaal recht onverlet.

Wanneer voorlopige en bewarende maatregelen zijn gelast door een gerecht van een lidstaat dat niet bevoegd is om van het bodemgeschil kennis te nemen, moet het verkeer ervan krachtens deze verordening worden beperkt tot maatregelen die zijn genomen in internationale zaken betreffende de ontvoering van kinderen en maatregelen ter beperking van het in artikel 13, lid 1, onder b), van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 bedoelde risico. Deze maatregelen zijn van toepassing totdat een gerecht van een lidstaat die bevoegd is om van het bodemgeschil kennis te nemen, de maatregelen heeft genomen die het nodig acht."

4. De (...) voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit kan van (...) de partij die om tenuitvoerlegging verzoekt verlangen dat die partij overeenkomstig artikel 69 een vertaling of transliteratie overlegt van de beslissing (...) indien zij haar werkzaamheden niet kan voortzetten zonder die vertaling of transliteratie.

(Artikel 34 verplaatst naar artikel 34/47i)

(Artikel 35 verplaatst naar artikel 35/47j)

(Artikel 36 verplaatst naar artikel 36/47k)

Onderafdeling 3

Certificaat

Artikel 36a

Afgifte van het certificaat

1. Het gerecht van een lidstaat van herkomst, zoals overeenkomstig artikel 81 ter kennis van de Commissie gebracht, geeft op verzoek van een partij een certificaat af voor:
 - a) een beslissing in huwelijkszaken aan de hand van het formulier in bijlage I;
 - b) een beslissing inzake ouderlijke verantwoordelijkheid aan de hand van het formulier in bijlage II;
 - c) op grond van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 uitgevaardigde terugkeerbevelen aan de hand van het formulier in bijlage [X].

2. Het certificaat wordt in de taal van de beslissing opgesteld en afgegeven. Het certificaat mag op vraag van de partij ook worden afgegeven in een andere officiële taal van de Europese Unie. Dit creëert geen verplichting voor het gerecht dat het certificaat afgeeft om voor een vertaling of transliteratie van [de relevante inhoud] te zorgen.
3. Tegen de afgifte van het certificaat staat geen rechtsmiddel open.

Artikel 36b

Rectificatie van het certificaat

1. Het gerecht van een lidstaat van herkomst, zoals overeenkomstig artikel 81 ter kennis van de Commissie gebracht, rectificeert op verzoek, of eventueel op eigen initiatief, het certificaat indien er, ten gevolge van een materiële fout of weglating, een discrepantie bestaat tussen de ten uitvoer te leggen beslissing en het certificaat.
2. Het recht van de lidstaat van herkomst is van toepassing op de procedure voor de rectificatie van het certificaat.

Onderafdeling 4

Weigering van erkenning en tenuitvoerlegging

(...)

Artikel 37³⁷

Gronden **voor weigering** van (...) de erkenning (...) **van** beslissingen in huwelijkszaken (...) **De** erkenning van een beslissing ter zake van echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring van het huwelijk wordt geweigerd:

- a) indien de erkenning kennelijk strijdig zou zijn met de openbare orde van de aangezochte lidstaat; (...)
- b) indien het stuk waarmee het geding is ingeleid of een gelijkwaardig stuk niet tijdig en op zodanige wijze als met het oog op zijn verdediging noodzakelijk was, aan de verweerder tegen wie verstek werd verleend, is betekend of medegedeeld, tenzij vaststaat dat hij ondubbelzinnig met de beslissing instemt; (...)
- c) indien zij onverenigbaar is met een tussen dezelfde partijen in de aangezochte lidstaat gegeven beslissing; of
- d) indien zij onverenigbaar is met een beslissing die vroeger in een andere lidstaat of in een derde land tussen dezelfde partijen is gegeven, mits die vroegere beslissing voldoet aan de voorwaarden voor erkenning in de aangezochte lidstaat.

³⁷ Zie de voorgestelde overweging in voetnoot 32.

Artikel 38³⁸

Gronden **voor weigering** van (...) de erkenning (...) **van** beslissingen inzake ouderlijke verantwoordelijkheid

1. (...) **De** erkenning van een beslissing inzake ouderlijke verantwoordelijkheid wordt geweigerd:
 - a) indien de erkenning, gelet op het belang van het kind, kennelijk strijdig zou zijn met de openbare orde van de aangezochte lidstaat;(...)
 - b) indien het stuk waarmee het geding is ingeleid of een gelijkwaardig stuk niet tijdig en op zodanige wijze als met het oog op zijn verdediging noodzakelijk was, aan de persoon tegen wie verstek werd verleend, is medegedeeld of betekend, tenzij vaststaat dat deze persoon ondubbelzinnig met de beslissing instemt; (...)
 - c) ten verzoeken van eenieder die beweert dat de beslissing in de weg staat aan de uitoefening van zijn ouderlijke verantwoordelijkheid, indien zij is gegeven zonder dat deze persoon in de gelegenheid is gesteld te worden gehoord;³⁹ (...)
 - d) indien **en voor zover** zij onverenigbaar⁴⁰ is met een latere beslissing inzake ouderlijke verantwoordelijkheid, die in de aangezochte lidstaat is gegeven; (...)
 - e) indien **en voor zover** zij onverenigbaar is met een latere beslissing inzake ouderlijke verantwoordelijkheid die in een andere lidstaat of in het derde land van de gewone verblijfplaats van het kind is gegeven, mits die latere beslissing voldoet aan de voorwaarden voor erkenning in de (...) **aangezochte** lidstaat; **of**

³⁸ Zie de voorgestelde overweging in voetnoot 32.

³⁹ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Onverminderd andere EU-instrumenten, zou het gerecht, indien een partij of een kind niet persoonlijk kan worden gehoord en de technische middelen beschikbaar zijn, een hoorzitting per videoconferentie of met behulp van ongeacht welke andere communicatietechnologie kunnen overwegen, tenzij het gebruik van een dergelijke technologie in het licht van de bijzondere omstandigheden van de zaak niet passend zou zijn voor het eerlijke verloop van de procedure."

⁴⁰ Zie de voorgestelde overweging in voetnoot 32.

f) indien de procedure van artikel 65 niet in acht is genomen.

2. (...) De erkenning van een beslissing inzake ouderlijke verantwoordelijkheid kan worden geweigerd indien de beslissing is gegeven zonder dat een kind dat in staat is zijn eigen mening te vormen, de mogelijkheid werd geboden zijn mening te uiten overeenkomstig artikel 20,⁴¹⁴² tenzij:⁴³

a) de procedure uitsluitend het vermogen van het kind betrof en op voorwaarde dat het bieden van die mogelijkheid in het licht van het onderwerp van de procedure niet noodzakelijk was; of

b) er ernstige gronden waren waarbij er in het bijzonder rekening moet worden gehouden met de urgentie van de zaak.⁴⁴

⁴¹ Zie de voorgestelde overweging in voetnoot 32.

⁴² Het certificaat moet een vakje bevatten waarin wordt aangegeven of het kind de mogelijkheid werd geboden zijn mening te uiten. Is dat niet het geval, dan moeten de redenen daarvoor waar passend in vrije tekst worden toegelicht.

⁴³ Er zal een overweging worden toegevoegd in de trant van overweging 21 van de huidige verordening Brussel II bis:

"De erkenning en de tenuitvoerlegging van in een lidstaat gegeven beslissingen, authentieke akten en overeenkomsten dienen gebaseerd te zijn op het beginsel van wederzijds vertrouwen. Derhalve dienen de gronden tot weigering van de erkenning, in het licht van de onderliggende doelstelling van deze verordening, namelijk bevordering van erkenning en tenuitvoerlegging, en doeltreffende bescherming van de belangen van het kind, tot het noodzakelijke minimum beperkt te blijven."

⁴⁴ Zie de voorgestelde overweging in voetnoot 32.

Artikel 39

Procedure voor weigering van de erkenning

1. De procedures van de artikelen (...) **42/47q** tot en met (...) **45/47r** en, waar nodig, afdeling **5 van dit hoofdstuk** en hoofdstuk VI, zijn dienovereenkomstig van toepassing op een verzoek tot weigering van erkenning.
2. **De relatieve bevoegdheid van het door elke lidstaat aan de Commissie ter kennis gebrachte gerecht wordt bepaald door het recht van de lidstaat waarin een procedure voor niet-erkenning wordt aangespannen.**

(...)

Artikel 40

Gronden voor weigering van de tenuitvoerlegging van beslissingen inzake ouderlijke verantwoordelijkheid

(...) **Onverminderd artikel 36/47k, lid 6, wordt de tenuitvoerlegging van een beslissing inzake ouderlijke verantwoordelijkheid geweigerd indien een van de in artikel 38 bedoelde gronden voor weigering van de erkenning is vastgesteld.**⁴⁵

⁴⁵ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Het moet toekomen aan het nationale recht om te bepalen of de gronden tot weigering van de erkenning in deze verordening ambtshalve dan wel op verzoek moeten worden onderzocht. Hetzelfde onderzoek moet derhalve mogelijk zijn in de context van de weigering van de tenuitvoerlegging."

AFDELING 2

BEPALINGEN BETREFFENDE DE ERKENNING EN TENUITVOERLEGGING VAN BEPAAALDE BEVOORRECHTE BESLISSINGEN

Artikel 47a

Toepassingsgebied

1. Deze afdeling is van toepassing op de volgende beslissingen, mits deze overeenkomstig artikel 471 in de lidstaat van herkomst zijn gecertificeerd:

- a) beslissingen voor zover zij omgangsrecht verlenen; en**
- b) beslissingen uit hoofde van artikel 26a, lid 6, voor zover die de terugkeer van het kind met zich meebrengen.**

2. De bepalingen van deze afdeling beletten een partij niet te verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging van een in lid 1 bedoelde beslissing overeenkomstig de in afdeling 1 van dit hoofdstuk neergelegde bepalingen betreffende erkenning en tenuitvoerlegging.

Onderafdeling 1

Erkenning

Artikel 47b

Erkenning

- 1. Een in een lidstaat gegeven beslissing als bedoeld in artikel 47a, lid 1, wordt in de andere lidstaten erkend zonder dat daar enige speciale procedure voor nodig is en zonder dat verzet tegen de erkenning mogelijk is, tenzij en voor zover onverenigbaarheid⁴⁶ met een beslissing als bedoeld in artikel 47n is vastgesteld.**
- 2. Een partij die een in een andere lidstaat gegeven beslissing als bedoeld in artikel 47a, lid 1, wenst in te roepen, legt de volgende stukken over:**
 - a) een afschrift van de beslissing dat voldoet aan de voorwaarden tot vaststelling van de echtheid ervan; en**
 - b) het gepaste certificaat dat is afgegeven krachtens artikel 47l.**
- 2. Artikel 28, leden 2 en 3, is van overeenkomstige toepassing.**

⁴⁶ Zie de voorgestelde overweging in voetnoot 32.

Artikel 47c

Aanhouding van de uitspraak

Het gerecht waarvoor een in een andere lidstaat gegeven beslissing als bedoeld in artikel 47a, lid 1, wordt ingeroepen, kan zijn uitspraak geheel of gedeeltelijk aanhouden indien:

- a) een verzoek is ingediend waarin onverenigbaarheid⁴⁷ met een beslissing als bedoeld in artikel 47n wordt aangevoerd; of
- b) de persoon jegens wie de tenuitvoerlegging wordt verzocht, overeenkomstig artikel 47m heeft verzocht om de intrekking van een overeenkomstig artikel 47l afgegeven certificaat.

Onderafdeling 2

Uitvoerbaarheid en tenuitvoerlegging

Artikel 47d

Uitvoerbare beslissingen

1. Een beslissing als bedoeld in artikel 47a, lid 1, die in een lidstaat is gegeven en in die lidstaat uitvoerbaar is, is krachtens deze afdeling in de andere lidstaten uitvoerbaar zonder dat een verklaring van uitvoerbaarheid is vereist.
2. Voor de tenuitvoerlegging in een andere lidstaat van een beslissing als bedoeld in artikel 47a, lid 1, onder a), kunnen de gerechten van de lidstaat van herkomst de beslissing bij voorraad uitvoerbaar verklaren, niettegenstaande enig ingesteld rechtsmiddel.

⁴⁷ Zie de voorgestelde overweging in voetnoot 32.

Artikel 47h

Voor tenuitvoerlegging over te leggen stukken

1. Met het oog op de tenuitvoerlegging in een lidstaat van een beslissing als bedoeld in artikel 47a, lid 1, die in een andere lidstaat is gegeven, verstrekt de partij die om tenuitvoerlegging verzoekt de voor de tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit:
 - a) een afschrift van de beslissing dat voldoet aan de voorwaarden tot vaststelling van de echtheid ervan; en
 - b) het gepaste certificaat dat is afgegeven krachtens artikel 47l.
2. Met het oog op de tenuitvoerlegging in een lidstaat van een beslissing als bedoeld in artikel 47a, lid 1, onder a), die in een andere lidstaat is gegeven, kan de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit in voorkomend geval van de verzoeker verlangen dat hij overeenkomstig artikel 69 een vertaling of transliteratie overlegt van [de relevante inhoud] van het certificaat dat de ten uitvoer te leggen verplichting bevat.

3. Met het oog op de tenuitvoerlegging in een lidstaat van een beslissing als bedoeld in artikel 47a, lid 1, die in een andere lidstaat is gegeven, kan de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit van de verzoeker verlangen dat hij overeenkomstig artikel 69 een vertaling of transliteratie van de beslissing overlegt indien zij haar werkzaamheden niet kan voortzetten zonder die vertaling of transliteratie.

Onderafdeling 3

Certificaat voor bevoorrechte beslissingen

Artikel 47I

Afgifte van het certificaat

1. Het gerecht dat een beslissing als bedoeld in artikel 47a, lid 1, heeft gegeven, geeft op verzoek van een partij een certificaat af voor:

- a) een beslissing waarbij omgangsrecht wordt verleend aan de hand van het formulier in bijlage III;**
- b) een beslissing ten gronde betreffende het gezagsrecht die krachtens artikel 26a, lid 6), is gegeven en de terugkeer van een kind met zich meebrengt aan de hand van het formulier in bijlage IV.**

2. Het certificaat wordt in de taal van de beslissing opgesteld en afgegeven. Het certificaat mag op vraag van een partij ook worden afgegeven in een andere officiële taal van de Europese Unie. Dit creëert geen verplichting voor het gerecht dat het certificaat afgeeft om voor een vertaling of transliteratie van [de relevante inhoud] te zorgen.

- 3. Het gerecht geeft het certificaat uitsluitend af mits:**
- a) alle betrokken partijen in de gelegenheid zijn gesteld te worden gehoord;**
 - b) het kind overeenkomstig artikel 20 de mogelijkheid is geboden zijn mening te uiten⁴⁸;**
 - c) het stuk waarmee het geding is ingeleid of een gelijkwaardig stuk tijdig en op zodanige wijze als met het oog op zijn verdediging noodzakelijk was, aan de persoon tegen wie verstek werd verleend, is medegedeeld of betekend, of vaststaat dat deze persoon ondubbelzinnig met de beslissing instemt.**
- 4. Onverminderd lid 3 wordt het certificaat voor een beslissing als bedoeld in artikel 47a, lid 1, onder b), slechts afgegeven indien het gerecht bij het geven van zijn beslissing rekening heeft gehouden met de redenen en de feiten op grond waarvan de vorige beslissing in een andere lidstaat werd genomen krachtens artikel 13, lid 1, onder b), of artikel 13, lid 2, van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980.**
- 5. Het certificaat heeft alleen gevolg binnen de grenzen van de uitvoerbaarheid van de beslissing.**
- 6. Tegen de afgifte van het certificaat staan geen andere dan de in artikel 47m bedoelde rechtsmiddelen open.**

⁴⁸ Het certificaat moet een vakje bevatten waarin wordt aangegeven of het kind de mogelijkheid werd geboden zijn mening te uiten. Is dat niet het geval, dan moeten de redenen daarvoor waar passend in vrije tekst worden toegelicht.

Artikel 47m

Rectificatie en intrekking van het certificaat

- 1. Het gerecht van de lidstaat van herkomst, zoals overeenkomstig artikel 81 ter kennis van de Commissie gebracht, rectificeert op verzoek, of eventueel op eigen initiatief, het certificaat indien er, ten gevolge van een materiële fout of weglating, een discrepantie bestaat tussen de beslissing en het certificaat.**
- 2. Op verzoek of op eigen initiatief, trekt het in lid 1 bedoelde gerecht het certificaat in indien het, gelet op de vereisten van artikel 47l, ten onrechte werd afgegeven. Artikel 47m1 is van overeenkomstige toepassing.**
- 3. De procedure, inclusief rechtsmiddelen, ter verbetering of intrekking van het certificaat wordt beheerst door het recht van de lidstaat van herkomst.**

Artikel 47m1

Certificaat betreffende niet-uitvoerbaarheid of beperkte uitvoerbaarheid

Indien en voor zover een beslissing waarvoor overeenkomstig artikel 47l een certificaat is afgegeven niet meer uitvoerbaar is of de uitvoerbaarheid ervan is opgeschort of beperkt, wordt, op verzoek te eniger tijd aan het gerecht van de lidstaat van herkomst zoals meegedeeld aan de Commissie overeenkomstig artikel 81, een certificaat afgegeven met vermelding van de niet-uitvoerbaarheid of beperkte uitvoerbaarheid aan de hand van het standaardformulier in bijlage [Z].

Onderafdeling 4

Weigering van erkenning en tenuitvoerlegging

Artikel 47n

Onverenigbare beslissingen⁴⁹

De erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing als bedoeld in artikel 47a, lid 1, wordt geweigerd indien en voor zover de beslissing onverenigbaar is met een latere beslissing inzake ouderlijke verantwoordelijkheid met betrekking tot hetzelfde kind die is gegeven:

- a) in de aangezochte lidstaat; of
- b) in een andere lidstaat of in het derde land van de gewone verblijfplaats van het kind, mits die latere beslissing voldoet aan de voorwaarden voor erkenning ervan in de aangezochte lidstaat.

⁴⁹ Zie de voorgestelde overweging in voetnoot 32.

Afdeling 3

Gemeenschappelijke bepalingen inzake tenuitvoerlegging

Onderafdeling 1

Tenuitvoerlegging⁵⁰

Artikel 31/47e

Procedure van tenuitvoerlegging

1. **Onverminderd de bepalingen van deze afdeling**, wordt de procedure voor de tenuitvoerlegging van een in een andere lidstaat gegeven beslissing (...) beheerst door het recht van de lidstaat van tenuitvoerlegging. Onverminderd de artikelen 40, **47n, 36/47k en 47o1**, wordt een beslissing die in een andere lidstaat is gegeven en die uitvoerbaar is in de lidstaat van (...) **herkomst**, ten uitvoer gelegd (...) **in de lidstaat van tenuitvoerlegging** onder dezelfde voorwaarden als een beslissing die in (...) **die** lidstaat is gegeven (...).

⁵⁰ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

Aangezien tenuitvoerleggingsprocedures gerechtelijk of buitengerechtelijk kunnen zijn, afhankelijk van het nationale recht, kunnen 'voor de tenuitvoerlegging bevoegde autoriteiten' gerechten, deurwaarders en alle andere bij nationaal recht vastgestelde autoriteiten behelzen. Indien in de bepalingen van deze verordening naast 'voor de tenuitvoerlegging bevoegde autoriteiten' ook 'gerechten' worden vermeld, dient dit gevallen te behelzen waarin de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit krachtens het nationaal recht een andere instantie is dan een gerecht, maar bepaalde beslissingen voorbehouden zijn voor gerechten, hetzij van het begin af aan hetzij omdat zij de handelingen van de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteiten kunnen herzien. Het dient de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit of het gerecht van de lidstaat van tenuitvoerlegging te zijn die overgaat tot het bevelen of nemen van of het voorzien in specifieke maatregelen die moeten getroffen in de tenuitvoerleggingsfase, waaronder alle niet-dwangmaatregelen en alle dwangmaatregelen die mogelijk beschikbaar zijn in het nationaal recht van die lidstaat, met inbegrip van boeten, vrijheidsbeneming of wegneming van het kind door een deurwaarder."

2. De partij die om de tenuitvoerlegging van een in een andere lidstaat gegeven beslissing verzoekt, is niet verplicht een postadres te hebben in de lidstaat van tenuitvoerlegging. De partij moet alleen een gemachtigde vertegenwoordiger hebben in de lidstaat van tenuitvoerlegging als een dergelijke vertegenwoordiger **krachtens het recht van die lidstaat verplicht is**, ongeacht de nationaliteit (...) van de partijen.

Artikel 32/47f

(...) **Voor tenuitvoerlegging** bevoegde autoriteiten (...)

(...) Het verzoek om tenuitvoerlegging wordt ingediend bij de (...) **autoriteit** die krachtens het (...) recht van de lidstaat van tenuitvoerlegging bevoegd is voor de tenuitvoerlegging (...), zoals door (...) **die** lidstaat aan de Commissie meegedeeld overeenkomstig artikel 81.

(...)

Artikel 32a/47g

Gedeeltelijke tenuitvoerlegging

1. Een partij die om de tenuitvoerlegging van een beslissing verzoekt, kan om de gedeeltelijke tenuitvoerlegging daarvan vragen.
2. Indien in de beslissing uitspraak is gedaan over meer dan één onderdeel van het verzoek en de tenuitvoerlegging voor een of meerdere onderdelen daarvan is geweigerd, is de tenuitvoerlegging toch mogelijk voor die onderdelen waarop de weigering geen betrekking heeft.
3. De leden 1 en 2 worden niet gebruikt om een beslissing waarmee de terugkeer van een kind wordt bevolen, ten uitvoer te leggen zonder dat eventuele voorlopige maatregelen, waaronder bewarende maatregelen, waartoe is bevolen ter minimalisering van het risico bedoeld in artikel 13, lid 1, onder b), van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980, ten uitvoer worden gelegd.

(...) **Regelingen betreffende de uitoefening van het omgangsrecht**⁵¹

1. (...) **De voor de tenuitvoerlegging bevoegde autoriteiten of de gerechten** van de lidstaat van tenuitvoerlegging kunnen (...) regelingen voor de organisatie van de uitoefening van het omgangsrecht vaststellen, indien in de beslissing van de (...) **gerechten** van de lidstaat die in de zaak ten gronde bevoegd zijn **niet** of onvoldoende is voorzien in de noodzakelijke regelingen, **en op voorwaarde dat de wezenlijke bestanddelen van die beslissing worden geëerbiedigd.**

2. De overeenkomstig (...) **lid 1** vastgestelde (...) regelingen zijn niet langer van toepassing wanneer (...) **later** een beslissing terzake wordt gegeven door de gerechten van de lidstaat die in de zaak ten gronde bevoegd zijn.

(...)

⁵¹ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

Om de tenuitvoerlegging van beslissingen van een andere lidstaat te bevorderen, dienen voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteiten of gerechten in de lidstaat van tenuitvoerlegging gerechtigd te zijn om bepaalde details in verband met praktische omstandigheden of met wettelijke vereisten waaraan krachtens het recht van de lidstaat van tenuitvoerlegging moet worden voldaan, zelf te bepalen. De regelingen waarin deze verordening voorziet, moeten het gemakkelijker maken om een beslissing van de lidstaat van tenuitvoerlegging ten uitvoer te leggen die anders niet ten uitvoer zou kunnen worden gelegd vanwege de vaagheid ervan, opdat de voor de tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit of het gerecht van tenuitvoerlegging de beslissing concreter en preciezer kan maken. Dit dient tevens te gelden voor alle andere regelingen waarmee beoogd wordt te voldoen aan de wettelijke vereisten van het nationaal recht van de lidstaat van tenuitvoerlegging, zoals de betrokkenheid van een autoriteit voor kindbescherming of een psycholoog in de tenuitvoerleggingsfase. Deze regelingen mogen evenwel niet ingaan tegen of verder gaan dan de essentie van de beslissing. Voorts moet de bevoegdheid om uit hoofde van deze verordening maatregelen aan te passen, het voor het gerecht van tenuitvoerlegging niet mogelijk maken om maatregelen die in de lidstaat van tenuitvoerlegging onbekend zijn, te vervangen door andere maatregelen."

Artikel 35/47j

Betekening/mededeling van certificaat en beslissing⁵²

1. Indien **wordt verzocht** om tenuitvoerlegging van een beslissing die in een andere lidstaat (...) is gegeven, moet het **juiste**, krachtens artikel (...) **36a of artikel 47l** afgegeven certificaat voorafgaand aan de eerste uitvoeringsmaatregel, worden betekend aan de persoon jegens wie om de tenuitvoerlegging wordt verzocht. Bij het certificaat wordt de beslissing gevoegd, als die nog niet aan die persoon werd betekend, **en, in voorkomend geval, de details van de regeling bedoeld in artikel 34/47i, lid 1.**

2. Indien (...) **de betekening moet plaatsvinden** in een andere lidstaat dan de lidstaat van herkomst, kan (...) **de persoon jegens wie om de tenuitvoerlegging wordt verzocht**, verzoeken om een vertaling of (...) **transliteratie van:**

a) de beslissing, teneinde de tenuitvoerlegging aan te vechten (...);

b) in voorkomend geval, [de relevante inhoud van] het overeenkomstig artikel 47l afgegeven certificaat;

⁵² Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Om de persoon jegens wie om tenuitvoerlegging wordt verzocht, in kennis te stellen van de tenuitvoerlegging van een in een andere lidstaat gegeven beslissing, moet het op grond van deze verordening opgestelde certificaat, indien nodig vergezeld van de beslissing, een redelijke termijn vóór de eerste tenuitvoerleggingsmaatregel aan de betrokkene worden betekend. De eerste tenuitvoerleggingsmaatregel betekent in dit verband de eerste tenuitvoerleggingsmaatregel na de betekening. Volgens de jurisprudentie van het Hof van Justitie heeft de partij jegens wie om tenuitvoerlegging wordt verzocht het recht op een doeltreffende voorziening in rechte, die onder meer de mogelijkheid omvat een procedure in te leiden om de uitvoerbaarheid van de beslissing aan te vechten voordat de tenuitvoerlegging daadwerkelijk ingaat."

indien dit niet is opgesteld in, of vergezeld gaat van een vertaling **of transliteratie** in, ofwel (...) een taal die hij begrijpt of (...) de officiële taal van de lidstaat waar hij zijn gewone verblijfplaats heeft of, als die lidstaat meerdere officiële talen heeft, in de officiële taal of een van de officiële talen van de plaats waar hij zijn gewone verblijfplaats heeft.

3. Indien krachtens **lid 2** om een vertaling (...) **of transliteratie** wordt verzocht, mogen, behalve bewarende maatregelen, geen andere tenuitvoerleggingsmaatregelen getroffen totdat de persoon jegens wie om de tenuitvoerlegging wordt gezocht, de vertaling **of transliteratie** heeft ontvangen.

4. De leden **2 en 3** zijn niet van toepassing (...) **voor zover de beslissing en, in voorkomend geval, het in lid 1 bedoelde certificaat** reeds zijn betekend aan de persoon jegens wie om de tenuitvoerlegging wordt verzocht, in (...) **overeenstemming met de in lid 2 bedoelde voorschriften inzake vertaling en transliteratie.**

(...)

Onderafdeling 2

Schorsing van tenuitvoerleggingsprocedures en weigering van tenuitvoerlegging

Artikel 36/47k

(...) Schorsing en weigering⁵³

⁵³ Er zullen drie overwegingen van de volgende strekking worden toegevoegd:

- (1) "In aangelegenheden in verband met ouderlijke verantwoordelijkheid zal de tenuitvoerlegging altijd betrekking hebben op een kind, en in veel gevallen op de overdracht van een kind aan een andere persoon dan de persoon met wie het kind op dat tijdstip verblijft en/of op de verplaatsing van een kind naar een andere lidstaat. De primaire doelstelling moet dus zijn om het juiste evenwicht te vinden tussen, enerzijds, het recht van de verzoeker om in beginsel zo spoedig mogelijk de uitvoering van een beslissing te verkrijgen, ook in grensoverschrijdende gevallen in de Europese Unie, en, indien nodig, door toepassing van dwangmaatregelen, en, anderzijds, de noodzaak om de blootstelling van het kind aan deze mogelijk traumatiserende dwangmaatregelen voor tenuitvoerlegging zo veel mogelijk te beperken in gevallen waarin zulks niet kan worden vermeden. Deze afweging moet voor elk geval apart worden gemaakt door de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteiten en de gerechten in elke lidstaat."
- (2) "Deze verordening beoogt de totstandbrenging van een gelijk speelveld onder de lidstaten wat betreft de grensoverschrijdende tenuitvoerlegging van beslissingen inzake ouderlijke verantwoordelijkheid. In een aantal lidstaten zijn deze beslissingen reeds uitvoerbaar als er nog een rechtsmiddel tegen kan worden ingesteld, of als er reeds een rechtsmiddel is ingesteld en de zaak nog aanhangig is. In andere lidstaten is enkel een definitieve beslissing waar geen gewoon rechtsmiddel meer tegen kan worden ingesteld, uitvoerbaar. Om oplossingen aan te reiken voor spoedeisende situaties voorziet deze verordening er daarom in dat bepaalde beslissingen inzake ouderlijke verantwoordelijkheid bij voorraad uitvoerbaar kunnen worden verklaard door het gerecht van de lidstaat van herkomst, zelfs indien er nog een rechtsmiddel tegen kan worden ingesteld, namelijk beslissingen die de terugkeer van een kind bevelen krachtens het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 en beslissingen waarmee omgangsrecht wordt verleend."
- (3) "In tenuitvoerleggingsprocedures waarbij kinderen betrokken zijn, is het echter belangrijk dat de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteiten of de gerechten snel kunnen reageren op een relevante wijziging van omstandigheden, met inbegrip van betwistingen van de beslissing in de lidstaat van herkomst, het verlies van uitvoerbaarheid van de beslissing, en belemmeringen of noodsituaties waarmee zij in de tenuitvoerleggingsfase worden geconfronteerd. De tenuitvoerleggingsprocedure moet derhalve, hetzij op verzoek hetzij op eigen initiatief van de autoriteit, worden geschorst indien de uitvoerbaarheid van de beslissing is geschorst in de lidstaat van herkomst. De voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit of het gerecht mag evenwel niet worden verplicht om actief te onderzoeken of de uitvoerbaarheid in de lidstaat van herkomst in de tussentijd is geschorst, na een beroepsprocedure of anderszins, indien er geen aanwijzingen zijn dat dit het geval zou kunnen zijn. Bovendien moet het aan de voor de tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit of het gerecht worden overgelaten of de tenuitvoerlegging in de lidstaat van tenuitvoerlegging wordt geschorst of geweigerd, en moet dit op verzoek mogelijk zijn, indien een of meer van de in deze verordening vervatte of toegestane gronden worden vastgesteld."

1. (...) **De voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit of het gerecht** in de lidstaat van tenuitvoerlegging schorst de tenuitvoerleggingsprocedure **op eigen initiatief of op verzoek van de persoon jegens wie de tenuitvoerlegging wordt verzocht, of, voor zover van toepassing krachtens nationaal recht, op verzoek van het betrokken kind** (...) indien de uitvoerbaarheid van de beslissing is geschorst in de lidstaat van oorsprong.

2. **De voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit of het gerecht in de lidstaat van tenuitvoerlegging kan** op verzoek van de persoon jegens wie de tenuitvoerlegging wordt verzocht **of, voor zover van toepassing krachtens nationaal recht, op verzoek van het betrokken kind** (...) de tenuitvoerleggingsprocedure (...) **volledig of gedeeltelijk schorsen op een van volgende gronden:**

- a) **in de lidstaat van herkomst is een gewoon rechtsmiddel tegen de beslissing ingesteld;**
- b) **de termijn voor een gewoon rechtsmiddel als bedoeld onder a) is nog niet verstreken;**
- c) **er is een verzoek tot weigering van tenuitvoerlegging ingediend op basis van artikel 40, 41n of 47o1; of**
- d) **de persoon jegens wie de tenuitvoerlegging wordt verzocht, heeft overeenkomstig artikel 47m verzocht om de intrekking van een overeenkomstig artikel 47l afgegeven certificaat.**

3. **Indien de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit of het gerecht de tenuitvoerleggingsprocedure schorst om de in lid 2, onder b), vermelde reden, kan die autoriteit of dat gerecht de termijn vaststellen waarbinnen een rechtsmiddel moet worden aangewend**⁵⁴.

⁵⁴ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Indien tegen de beslissing nog een rechtsmiddel kan worden ingesteld in de lidstaat van herkomst en de termijn voor het instellen van een gewoon rechtsmiddel nog niet is verstreken, moet de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit of het gerecht in de lidstaat van tenuitvoerlegging de tenuitvoerleggingsprocedure op verzoek kunnen schorsen. In die gevallen kan de autoriteit of het gerecht nader bepalen binnen welke termijn een rechtsmiddel moet worden ingesteld in de lidstaat van herkomst om de schorsing van tenuitvoerleggingsprocedures te verkrijgen of te handhaven. Die nadere termijnbepaling dient enkel te gelden voor de schorsing van tenuitvoerleggingsprocedures en mag geen afbreuk doen aan de termijn voor het instellen van een rechtsmiddel volgens het procesrecht van de lidstaat van herkomst."

4. In uitzonderlijke gevallen kan de voor de tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit of het gerecht, op verzoek van de persoon jegens wie de tenuitvoerlegging wordt verzocht of, voor zover van toepassing krachtens nationaal recht, op verzoek van het betrokken kind of elke betrokken partij die handelt in het belang van het kind, de tenuitvoerleggingsprocedure opschorten indien de tenuitvoerlegging het kind zou blootstellen aan een ernstig risico van fysieke of psychologische schade als gevolg van tijdelijke belemmeringen die zijn ontstaan nadat de beslissing is gegeven, of op grond van een andere belangrijke wijziging van de omstandigheden.

De tenuitvoerlegging wordt hervat zodra het ernstige risico van fysieke of psychologische schade ophoudt te bestaan.

5. In de in lid 4 bedoelde gevallen neemt de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit of het gerecht, alvorens de tenuitvoerlegging te weigeren overeenkomstig lid 6, alle passende maatregelen⁵⁵ om de tenuitvoerlegging te vergemakkelijken in overeenstemming met het nationaal recht, de nationale procedures en het belang van het kind.

6. Indien het in lid 4 bedoelde risico van blijvende aard is, kan de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit of het gerecht de tenuitvoerlegging van de beslissing op verzoek weigeren.

⁵⁵ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"In uitzonderlijke gevallen kan de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit of het gerecht de tenuitvoerleggingsprocedure schorsen indien de tenuitvoerlegging het kind zou blootstellen aan een ernstig risico van fysieke of psychologische schade als gevolg van tijdelijke belemmeringen die zijn ontstaan nadat de beslissing is gegeven, of op grond van een andere belangrijke wijziging van omstandigheden. De tenuitvoerlegging moet worden hervat zodra het ernstige risico van fysieke of psychologische schade ophoudt te bestaan. Indien het risico echter blijft bestaan, moeten voorafgaand aan de weigering van tenuitvoerlegging passende maatregelen worden genomen om te trachten de uitvoering van de beslissing te waarborgen, zulks in overeenstemming met het nationaal recht en de nationale procedures, en in voorkomend geval met de ondersteuning van andere relevante professionals, zoals maatschappelijk werkers of kinderpsychologen. In het bijzonder moeten de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteiten, overeenkomstig het nationaal recht en de nationale en procedures, alle belemmeringen als gevolg van een wijziging van omstandigheden wegwerken, waaronder kennelijke bezwaren van het kind die pas zijn geuit nadat de beslissing werd gegeven en die zo sterk zijn is dat zij, indien buiten beschouwing gelaten, een ernstig risico van fysieke of psychologische schade voor het kind zouden vormen."

Artikel 47o1

Gronden voor schorsing of weigering van tenuitvoerlegging krachtens nationaal recht⁵⁶

De gronden voor schorsing of weigering van tenuitvoerlegging krachtens het recht van de lidstaat van tenuitvoerlegging zijn van toepassing voor zover zij niet onverenigbaar zijn met de toepassing van de artikelen 36/47k, 40 en 47n⁵⁷.

Artikel 41/47p

Bevoegdheid van (...) **voor weigering van tenuitvoerlegging bevoegde autoriteiten of gerechten**

1. Het verzoek tot weigering van tenuitvoerlegging **op basis van artikel 38** wordt ingediend bij (...) het gerecht dat overeenkomstig artikel 81 door elke lidstaat aan de Commissie is meegedeeld. **Het verzoek tot weigering van tenuitvoerlegging op basis van andere in deze verordening vervatte of toegestane gronden, wordt ingediend bij de autoriteit die of het gerecht dat overeenkomstig artikel 81 door elke lidstaat aan de Commissie is meegedeeld.**

⁵⁶ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"De toepassing van een nationale weigeringsgrond mag er niet toe leiden dat de voorwaarden en nadere bepalingen van de gronden waarin bij deze verordening is voorzien, worden uitgebreid."

⁵⁷ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Een partij die zich verzet tegen de tenuitvoerlegging van een in een andere lidstaat gegeven beslissing, moet dat, voor zover mogelijk en in overeenstemming met het rechtssysteem van de lidstaat van tenuitvoerlegging, kunnen doen in het kader van de tenuitvoerleggingsprocedure en moet, in één procedure, naast de weigeringsgronden waarin de onderhavige verordening voorziet, de weigeringsgronden kunnen invoeren die beschikbaar zijn krachtens het recht van de lidstaat waar om de tenuitvoerlegging wordt verzocht en die van toepassing zouden blijven omdat zij niet onverenigbaar zijn met de gronden waarin de onderhavige verordening voorziet. Het kan daarbij bijvoorbeeld gaan om betwistingen op basis van formele fouten krachtens het nationale recht in een tenuitvoerleggingsbesluit of op basis van de bewering dat de bij de beslissing vereiste stappen reeds gezet zijn of onmogelijk zijn geworden, bijvoorbeeld door overmacht, ernstige ziekte van de persoon aan wie het kind wordt overgedragen, de opsluiting of de dood van die persoon, het feit dat de lidstaat waarnaar het kind moet worden teruggebracht in een oorlogsgebied is veranderd nadat de beslissing is gegeven, of de weigering van tenuitvoerlegging van een beslissing die volgens het recht van de lidstaat waar om de tenuitvoerlegging wordt verzocht geen uitvoerbare inhoud heeft en niet in die zin kan worden aangepast."

2. De relatieve bevoegdheid **van de autoriteit die of het gerecht dat door elke lidstaat overeenkomstig artikel 81 aan de Commissie is meegedeeld**, wordt bepaald door (...) **het recht van de lidstaat waar een procedure overeenkomstig lid 1 wordt aangespannen**.

(...)

Artikel 42/47q

(...) **Verzoek tot weigering van tenuitvoerlegging**

1. Op de procedure **voor het indienen van een verzoek** tot weigering van tenuitvoerlegging is, voor zover deze niet onder de onderhavige verordening valt, de wetgeving van de lidstaat van tenuitvoerlegging van toepassing.

2. De verzoeker verstrekt het gerecht een kopie van de beslissing alsmede, (...) **in voorkomend geval en indien mogelijk, het passende overeenkomstig artikel 36a of artikel 47l afgegeven certificaat**.

3. De voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit of het gerecht kan zo nodig verlangen dat de verzoeker overeenkomstig artikel 69 een vertaling of transliteratie overlegt van [de relevante inhoud] van het juiste overeenkomstig artikel 36a of artikel 47l afgegeven certificaat waarin de uit te voeren verplichting wordt vermeld.

4. De voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit of het gerecht kan verlangen dat de verzoeker overeenkomstig artikel 69 een vertaling of transliteratie overlegt van de beslissing indien de autoriteit of het gerecht haar/zijn werk niet kan doen zonder die vertaling of transliteratie.

5. De voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit of het gerecht kan vrijstelling van de overlegging van de in (...) **lid 2** bedoelde stukken verlenen als deze reeds in haar/zijn bezit zijn of als de autoriteit of het gerecht het onredelijk vindt om deze van de verzoeker te eisen. (...) **In dat geval kan het gerecht de andere partij gelasten de documenten over te leggen**.

6. De partij die om de weigering van tenuitvoerlegging van een in een andere lidstaat gegeven beslissing verzoekt, is niet verplicht een postadres te hebben in de lidstaat van tenuitvoerlegging. De partij moet alleen een gemachtigde vertegenwoordiger hebben in de lidstaat van tenuitvoerlegging als een dergelijke vertegenwoordiger **krachtens het recht van die lidstaat verplicht is**, ongeacht de nationaliteit (...) van de partijen.

Artikel 43/47r

(...) **Spoedprocedures**

(...) **De voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit of het gerecht treedt zonder onnodige vertraging op in procedures inzake verzoeken tot weigering van tenuitvoerlegging.**

Artikel 44/47r

Bezwaar of beroep (...)

1. (...) Elke partij kan tegen de beslissing over het verzoek tot weigering van tenuitvoerlegging **bezwaar of beroep** instellen.
2. **Het bezwaar of beroep** wordt ingesteld bij (...) **de autoriteit die of het gerecht dat** de lidstaat van tenuitvoerlegging overeenkomstig artikel 81 aan de Commissie heeft meegedeeld **als het gerecht waar dit beroep dient te worden ingesteld.**

Artikel 45/47r

Verder bezwaar of hoger beroep (...)

(...) Tegen de op **het bezwaar of beroep** gegeven beslissing kan **slechts bezwaar of beroep worden ingesteld** als de **betrokken** lidstaat de Commissie overeenkomstig artikel 81 **in kennis heeft gesteld van de gerechten waar verder bezwaar of hoger beroep moet worden ingesteld.**

Artikel 46/47s

Aanhouding van de uitspraak

1. De voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit of het gerecht waarbij een verzoek tot weigering van tenuitvoerlegging wordt ingediend of (...) waarbij overeenkomstig artikel 44 of artikel 45 een beroep (...) wordt ingesteld, kan haar/zijn uitspraak aanhouden om een van de volgende redenen:

- a) in de lidstaat van herkomst is een gewoon rechtsmiddel **tegen de beslissing** ingesteld;
- b) de termijn (...) voor een gewoon rechtsmiddel als bedoeld onder a) is **nog niet verstreken; of**
- c) **de persoon tegen wie om de tenuitvoerlegging wordt verzocht, heeft overeenkomstig artikel 47m verzocht om intrekking van een uit hoofde van artikel 47l afgegeven certificaat.**

2. Indien de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit of het gerecht de procedures aanhoudt om de in lid 1, onder b), vermelde reden, kan die autoriteit of dat gerecht de termijn (...) vaststellen binnen welke het rechtsmiddel moet worden ingesteld.⁵⁸

(...)

(...)

(...)

(...)

⁵⁸ Zie de voorgestelde overweging in voetnoot 54.

AFDELING (...)4

AUTHENTIEKE AKTEN EN OVEREENKOMSTEN

Artikel 55a

Toepassingsgebied

Deze afdeling is in aangelegenheden betreffende echtscheiding, scheiding van tafel en bed en ouderlijke verantwoordelijkheid van toepassing op authentieke akten die formeel zijn opgesteld of geregistreerd, en op overeenkomsten die zijn geregistreerd in een lidstaat die krachtens hoofdstuk II van de onderhavige verordening bevoegdheid uitoefent.

Artikel 55

Erkenning en tenuitvoerlegging van authentieke akten en overeenkomsten

1. Authentieke akten en overeenkomsten inzake scheiding van tafel en bed en echtscheiding die juridisch bindend zijn in de lidstaat van herkomst, worden erkend in andere lidstaten zonder dat daarvoor een speciale procedure nodig is. Afdeling 1 van dit hoofdstuk is van overeenkomstige toepassing, tenzij in deze afdeling anders is bepaald.⁵⁹

⁵⁹ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

Authentieke akten en overeenkomsten tussen partijen inzake scheiding van tafel en bed en echtscheiding die juridisch bindend zijn in één lidstaat, dienen voor de toepassing van de regels inzake erkenning te worden gelijkgesteld met "beslissingen". Authentieke akten en overeenkomsten tussen partijen inzake ouderlijke verantwoordelijkheid die in één lidstaat uitvoerbaar zijn, dienen voor de toepassing van de regels inzake erkenning en tenuitvoerlegging te worden gelijkgesteld met "beslissingen".

Hoewel de verplichting uit hoofde van deze verordening om het kind de mogelijkheid te geven zijn mening te uiten, niet van toepassing is op authentieke akten en overeenkomsten, blijft het recht van het kind om zijn mening te uiten van toepassing overeenkomstig artikel 24 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en in het licht van artikel 12 van het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind, zoals uitgevoerd krachtens nationaal recht en nationale procedures. Het feit dat een kind niet de mogelijkheid heeft gekregen zijn mening te uiten, mag niet automatisch gelden als grond voor weigering van de erkenning en tenuitvoerlegging van authentieke akten en overeenkomsten inzake ouderlijke verantwoordelijkheid."

2. (...) Authentieke akten en overeenkomsten inzake ouderlijke verantwoordelijkheid die juridisch bindend en uitvoerbaar zijn in de lidstaat (...) van herkomst, worden erkend en ten uitvoer gelegd (...) in andere lidstaten zonder dat daarvoor een verklaring van uitvoerbaarheid nodig is. De afdelingen 1 en 3 van dit hoofdstuk zijn van overeenkomstige toepassing, tenzij in deze afdeling anders is bepaald.

Artikel 56

Certificaat

1. Het **gerecht of** de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst **zoals meegedeeld aan de Commissie overeenkomstig artikel 81**, geeft (...) **op verzoek van een partij** een certificaat af voor een **authentieke akte of overeenkomst**:

- a) **in huwelijkszaken**, aan de hand van het formulier in bijlage [III];
- b) **inzake ouderlijke verantwoordelijkheid, aan de hand van het formulier in bijlage [IV]⁶⁰.**

Het **onder b) bedoelde** certificaat bevat een samenvatting van de uitvoerbare verplichting (...) die in de **authentieke akte of** in de overeenkomst (...) is opgenomen.

2. Het certificaat mag **alleen worden afgegeven indien de lidstaat die de overheidsinstantie of andere autoriteit heeft gemachtigd de authentieke akte formeel te verlijden of te registreren of de overeenkomst te registreren, daartoe de bevoegdheid had krachtens hoofdstuk II van de onderhavige verordening, en indien de authentieke akte of de overeenkomst juridisch bindend is in die lidstaat.**

⁶⁰ Het certificaat moet een vakje bevatten waarin wordt aangegeven of het kind de mogelijkheid werd geboden zijn mening te uiten. Is dat niet het geval, dan moeten de redenen daarvoor worden toegelicht.

3. Niettegenstaande lid 2 mag het certificaat inzake ouderlijke verantwoordelijkheid niet worden afgegeven indien er aanwijzingen bestaan dat de inhoud van de authentieke akte of de overeenkomst tegen het belang van het kind indruist.

4. Het certificaat wordt in de taal van de authentieke akte of overeenkomst gesteld. Het mag op vraag van een partij ook worden afgegeven in een andere officiële taal van de Europese Unie. Dit creëert geen verplichting voor de bevoegde autoriteit die het certificaat afgeeft om voor een vertaling of transliteratie [van de relevante inhoud] te zorgen.

(...)

5. Indien het certificaat niet wordt opgemaakt, wordt een authentieke akte of instrument niet erkend of ten uitvoer gelegd in een andere lidstaat.

Artikel 56a

Verbetering en intrekking van het certificaat

1. Op verzoek, of op eigen initiatief, verbetert het gerecht of de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst zoals meegedeeld aan de Commissie overeenkomstig artikel 81, het certificaat indien er ten gevolge van een materiële fout of weglating een discrepantie bestaat tussen de authentieke akte of overeenkomst en het certificaat.

2. Op verzoek, of eventueel op eigen initiatief, trekt het gerecht of de bevoegde autoriteit bedoeld in lid 1 het certificaat in indien het ten onrechte werd afgegeven gelet op de vereisten van artikel 56.

3. De procedure, inclusief rechtsmiddelen, ter verbetering of intrekking van het certificaat wordt beheerst door het recht van de lidstaat van herkomst.

Artikel 56b

Gronden voor weigering van erkenning of tenuitvoerlegging

1. De erkenning van een authentieke akte of overeenkomst inzake scheiding van tafel en bed en echtscheiding wordt geweigerd:
 - a) indien de erkenning kennelijk strijdig zou zijn met de openbare orde van de aangezochte lidstaat;
 - b) indien zij onverenigbaar is met een beslissing, een authentieke akte of een overeenkomst tussen dezelfde partijen in de aangezochte lidstaat; of
 - c) indien zij onverenigbaar is met een beslissing, een authentieke akte of een overeenkomst die vroeger in een andere lidstaat of in een derde land tussen dezelfde partijen is gegeven, mits die vroegere beslissing, authentieke akte of overeenkomst voldoet aan de voorwaarden voor erkenning in de aangezochte lidstaat.
2. De erkenning of tenuitvoerlegging van een authentieke akte of overeenkomst inzake ouderlijke verantwoordelijkheid wordt geweigerd:
 - a) indien de erkenning, gelet op het belang van het kind, kennelijk strijdig zou zijn met de openbare orde van de aangezochte lidstaat;
 - b) op verzoek van eenieder die beweert dat de authentieke akte of overeenkomst in de weg staat aan de uitoefening van zijn ouderlijke verantwoordelijkheid, indien de authentieke akte is verleden of geregistreerd, of de overeenkomst is gesloten en geregistreerd, zonder de betrokkenheid van deze persoon;
 - c) indien en voor zover zij onverenigbaar is met een latere beslissing, authentieke akte of overeenkomst inzake ouderlijke verantwoordelijkheid, die is gegeven in de aangezochte lidstaat;

d) indien en voor zover zij onverenigbaar is met een latere beslissing, authentieke akte of overeenkomst inzake ouderlijke verantwoordelijkheid die in een andere lidstaat of in het derde land van de gewone verblijfplaats van het kind is gegeven, mits die latere beslissing, authentieke akte of overeenkomst voldoet aan de voorwaarden voor erkenning in de aangezochte lidstaat.

3. De erkenning of tenuitvoerlegging van een authentieke akte of overeenkomst inzake ouderlijke verantwoordelijkheid kan worden geweigerd indien de authentieke akte formeel is verleden of geregistreerd, of de overeenkomst is geregistreerd, zonder dat het kind dat in staat is zijn eigen mening te vormen, de mogelijkheid werd geboden zijn mening te uiten.

AFDELING (...)5

(...) OVERIGE BEPALINGEN

(...)

(...)

Artikel 50

Geen toetsing van de bevoegdheid van het (...) oorspronkelijke **gerecht**

De bevoegdheid van het (...) **gerecht** van de lidstaat van herkomst wordt niet getoetst. Het criterium van de openbare orde, bedoeld in artikel 37, onder a), en artikel 38, onder a), wordt niet toegepast op de bevoegdheidsregels van de artikelen 3 tot en met (...) **13**.

Artikel 51

Verschillen in toepasselijk recht

De erkenning van een beslissing in huwelijkszaken mag niet worden geweigerd op de grond dat volgens de wetgeving van de aangezochte lidstaat echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring van het huwelijk op dezelfde gronden niet mogelijk zou zijn.

Artikel 52

Geen onderzoek van de juistheid

In geen geval wordt de juistheid van de in een andere lidstaat gegeven beslissing onderzocht.

Artikel 52a

Rechtsmiddelen in bepaalde lidstaten

Indien een beslissing in Ierland, Cyprus of het Verenigd Koninkrijk is gegeven, wordt elk rechtsmiddel dat in de lidstaat van herkomst kan worden ingesteld, voor de toepassing van dit hoofdstuk als een gewoon rechtsmiddel beschouwd.

(...)

(...)

Artikel 57

Kosten

Dit hoofdstuk is ook van toepassing op het bepalen van het bedrag van de gerechtskosten van overeenkomstig deze verordening aangespannen procedures en op de tenuitvoerlegging van elke beslissing betreffende die kosten.

Artikel 58

Rechtsbijstand

1. Een verzoeker die in de lidstaat van herkomst in aanmerking kwam voor gehele of gedeeltelijke kosteloze rechtsbijstand of vrijstelling van kosten en uitgaven, komt in de procedures, bedoeld in artikel (...) **27, lid 3, artikel 39, en artikel 42/47q**, in aanmerking voor de gunstigste bijstand of de ruimste vrijstelling waarin de wetgeving van de lidstaat van tenuitvoerlegging voorziet.
2. **Een verzoeker die in de lidstaat van herkomst kosteloos een procedure voor een overeenkomstig artikel 81 aan de Commissie meegedeelde administratieve autoriteit heeft kunnen voeren, heeft in iedere lid 1 genoemde procedure recht op rechtsbijstand overeenkomstig lid 1. Hiertoe legt hij een door de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst opgesteld stuk over, waaruit blijkt dat hij voldoet aan de financiële voorwaarden om voor het geheel of een gedeelte in aanmerking te komen voor rechtsbijstand of vrijstelling van kosten en uitgaven.**

Artikel 59

Zekerheid of depot

Van de partij die in een lidstaat de tenuitvoerlegging van een in een andere lidstaat gegeven beslissing vordert, kan geen zekerheid of depot, onder welke benaming ook, worden geëist op de grond dat hij vreemdeling is of (...) geen gewone verblijfplaats heeft in de lidstaat van tenuitvoerlegging.

HOOFDSTUK V

SAMENWERKING INZAKE OUDERLIJKE VERANTWOORDELIJKHEID⁶¹

⁶¹ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"De bepalingen van deze verordening betreffende de samenwerking inzake ouderlijke verantwoordelijkheid dienen niet van toepassing te zijn op de verwerking van verzoeken om terugkeer op grond van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 die, overeenkomstig artikel 19 van dat Verdrag en de vaste rechtspraak van het Hof van Justitie, geen procedure inzake ouderlijke verantwoordelijkheid zijn. De toepassing van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 moet evenwel worden aangevuld door de bepalingen van deze verordening betreffende internationale kinderontvoering en door de algemene bepalingen."

Zie ook de in voetnoot 3 voorgestelde overweging.

Artikel 60

Aanwijzing van centrale autoriteiten⁶²

Elke lidstaat wijst één of meer centrale autoriteiten aan om behulpzaam te zijn bij de toepassing van deze verordening inzake ouderlijke verantwoordelijkheid en preciseert haar of hun bevoegdheid/bevoegdheden *ratione loci* of *ratione materiae*. Wanneer een lidstaat meer dan één centrale autoriteit heeft aangewezen, dienen mededelingen in beginsel direct aan de bevoegde centrale autoriteit te worden toegezonden. Wordt een mededeling toegezonden aan een centrale autoriteit die niet bevoegd is, dan zendt deze autoriteit die mededeling door aan de bevoegde centrale autoriteit en stelt zij de afzender daarvan in kennis.

(...)

Artikel 62

Algemene taken van de (...) centrale autoriteiten

1. (...) De centrale autoriteiten verstrekken informatie betreffende de nationale wetten (...), procedures en diensten die inzake ouderlijke verantwoordelijkheid voorhanden zijn en nemen de maatregelen die zij passend achten om de toepassing van deze verordening te verbeteren (...).
2. **De centrale autoriteiten werken onderling samen en bevorderen de samenwerking tussen de bevoegde autoriteiten in hun lidstaten, teneinde de doelstellingen van deze verordening te verwezenlijken.**
3. Daartoe (...) **kan** worden gebruikgemaakt van het Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken.

⁶² Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"In aangelegenheden inzake ouderlijke verantwoordelijkheid moeten in alle lidstaten centrale autoriteiten worden aangewezen. De lidstaten moeten overwegen voor deze verordening dezelfde centrale autoriteit aan te wijzen als die voor de Verdragen van 's- Gravenhage van 1980 en 1996. Zij moeten ervoor zorgen dat de centrale autoriteiten over adequate financiële en personele middelen beschikken om de taken te kunnen uitvoeren die hun krachtens deze verordening worden toegewezen."

Artikel 62a

Verzoeken via de centrale autoriteiten

- 1. De centrale autoriteiten werken op verzoek van een centrale autoriteit van een andere lidstaat in individuele gevallen met elkaar samen ter verwezenlijking van de doelstellingen van deze verordening.**
- 2. Verzoeken uit hoofde van dit hoofdstuk kunnen worden gedaan door een gerecht of een bevoegde autoriteit. Verzoeken op grond van artikel 63, punten c) en g), en artikel 64, lid 1, punt c), kunnen ook worden gedaan door personen die de ouderlijke verantwoordelijkheid dragen.**
- 3. Behalve in dringende gevallen en onverminderd artikel 67a, worden verzoeken uit hoofde van dit hoofdstuk ingediend bij de centrale autoriteit van de lidstaat van het verzoekende gerecht of de bevoegde autoriteit, of van de lidstaat waar de verzoeker zijn gewone verblijfplaats heeft⁶³.**

⁶³ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Behalve in dringende gevallen en onverminderd de bij deze verordening toegestane rechtstreekse samenwerking en communicatie tussen gerechten, kunnen gerechten en bevoegde autoriteiten verzoeken doen betreffende samenwerking inzake ouderlijke verantwoordelijkheid uit hoofde van deze verordening en zij moeten deze indienen bij de centrale autoriteit van de lidstaat van het verzoekende gerecht of de verzoekende bevoegde autoriteit. Ook personen die de ouderlijke verantwoordelijkheid dragen kunnen bepaalde verzoeken doen, en deze moeten worden ingediend bij de centrale autoriteit van de gewone verblijfplaats van de verzoeker. Deze verzoeken dienen onder meer verband houden met verzoeken om informatie en bijstand te geven aan personen die de ouderlijke verantwoordelijkheid dragen en die op het grondgebied van de aangezochte centrale autoriteit beslissingen willen doen erkennen en ten uitvoer leggen, met name met betrekking tot het omgangsrecht en de terugkeer van het kind, inclusief, waar nodig, informatie over de manier waarop rechtshulp kan worden verkregen; verzoeken om door bemiddeling en andere alternatieve wijzen van geschillenbeslechting overeenstemming tussen personen die de ouderlijke verantwoordelijkheid dragen te bevorderen, evenals tot een gerecht of bevoegde autoriteit gerichte verzoeken om na te gaan of maatregelen moeten worden genomen ter bescherming van de persoon of het vermogen van het kind.

Een voorbeeld van een dringend geval waarbij rechtstreeks initieel contact met het gerecht of de bevoegde instantie van de aangezochte lidstaat is toegestaan, is een tot de bevoegde autoriteit van een andere lidstaat gericht rechtstreeks verzoek om te overwegen of maatregelen ter bescherming van het kind moeten worden genomen indien wordt vermoed dat het kind een imminent risico loopt.

De verplichting om zich tot de centrale autoriteit te richten, dient alleen voor initiële verzoeken te gelden; alle daaropvolgende communicatie met het gerecht, de bevoegde autoriteit of de verzoeker kan ook rechtstreeks verlopen."

4. Dit artikel belet de centrale autoriteiten of de bevoegde autoriteiten niet om overeenkomsten of regelingen met de centrale autoriteiten of de bevoegde autoriteiten⁶⁴ van een of meer andere lidstaten, op grond waarvan rechtstreekse communicatie in hun onderlinge betrekkingen is toegestaan, aan te gaan of te handhaven.
5. Dit hoofdstuk belet een persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt niet om rechtstreeks een verzoek in te dienen bij de gerechten van een andere lidstaat.
6. Artikel 63 noch artikel 64 legt de centrale autoriteiten de verplichting op bevoegdheden uit te oefenen die volgens het recht van de aangezochte lidstaat slechts door gerechtelijke autoriteiten kunnen worden uitgeoefend.

Artikel 63

(...) Specifieke taken van aangezochte centrale autoriteiten

(...) **Aangezochte** centrale autoriteiten nemen, (...) rechtstreeks of door tussenkomst van **gerechten, bevoegde** autoriteiten of andere instanties, alle passende maatregelen om:

- a) **overeenkomstig het nationaal recht en de nationale procedures** (...) bijstand te verlenen bij het lokaliseren van de verblijfplaats van een kind als dat kind mogelijk aanwezig is op het grondgebied van de aangezochte lidstaat en (...) **die informatie** noodzakelijk is om een verzoek krachtens deze verordening uit te voeren;

⁶⁴ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"De centrale autoriteiten of de bevoegde autoriteiten mogen niet worden belet overeenkomsten of regelingen met de centrale autoriteiten of de bevoegde autoriteiten van een of meer andere lidstaten, op grond waarvan rechtstreekse communicatie in hun onderlinge betrekkingen is toegestaan, aan te gaan of te handhaven. De bevoegde autoriteiten moeten hun centrale autoriteiten in kennis te stellen van zulke overeenkomsten of regelingen."

- b) informatie die van belang is in procedures inzake ouderlijke verantwoordelijkheid, krachtens artikel 64 te verzamelen en uit te wisselen;
- c) informatie te verstrekken en bijstand te verlenen aan personen die de ouderlijke verantwoordelijkheid dragen en die op **het grondgebied (...) van de aangezochte centrale autoriteit** beslissingen willen doen erkennen en ten uitvoer leggen, met name met betrekking tot het omgangsrecht en de terugkeer van het kind, **inclusief, waar nodig, informatie over de manier waarop rechtshulp kan worden verkregen;**
- d) de communicatie tussen **gerechten, bevoegde autoriteiten en andere betrokken instanties** te vergemakkelijken⁶⁵, met name voor de toepassing van artikel (...) **64a**;
- e) **de communicatie tussen gerechten waar nodig te vergemakkelijken⁶⁶, met name voor de toepassing van de artikelen 12, 12a, 14 en 19;**

⁶⁵ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

In specifieke gevallen inzake ouderlijke verantwoordelijkheid die onder het toepassingsgebied van deze verordening vallen, moeten de centrale autoriteiten met elkaar samenwerken om bijstand te bieden aan zowel nationale gerechten, bevoegde autoriteiten en andere instanties als personen die de ouderlijke verantwoordelijkheid dragen. Voorbeelden van deze andere instanties zijn onder meer niet-gouvernementele organisaties die faciliteiten aanbieden om onder toezicht contact te hebben, of een instantie, in het algemeen bijstand bij de familie-rechtbank genoemd, die in bepaalde lidstaten bestaat. De door de centrale autoriteit verzochte bijstand houdt met name in dat het kind wordt gelokaliseerd, hetzij rechtstreeks hetzij via gerechten, bevoegde autoriteiten of andere instanties, als dat nodig is voor de uitvoering van een verzoek krachtens deze verordening, en dat alle andere informatie wordt verstrekt die van belang is voor procedures inzake ouderlijke verantwoordelijkheid."

⁶⁶ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Aangezochte centrale autoriteiten moeten tevens alle passende maatregelen nemen om de communicatie tussen gerechten, waar nodig, te vergemakkelijken, met name voor de toepassing van de regels inzake bevoegdheidsoverdracht, inzake voorlopige en bewarende maatregelen in dringende gevallen, in het bijzonder wanneer deze verband houden met internationale kinderontvoering en ten doel hebben het in artikel 13, lid 1, onder b) van het Verdrag van 's- Gravenhage van 1980 bedoelde risico te minimaliseren, en inzake aanhangigheid en onderling samenhangende procedures. Daartoe kan het verstrekken van informatie voor verdere rechtstreekse communicatie (bijvoorbeeld het verstrekken van contactgegevens van kinderwelzijnsorganisaties, rechters in het netwerk of het bevoegde gerecht) in bepaalde gevallen toereikend kan zijn."

- f) alle informatie en bijstand te verstrekken die de **gerechten en de bevoegde** autoriteiten nodig hebben voor de toepassing van artikel 65; **en**
 - g) door bemiddeling of andere **alternatieve wijzen van geschillenbeslechting**overeenstemming tussen de personen die de ouderlijke verantwoordelijkheid dragen, te vergemakkelijken en daartoe grensoverschrijdende samenwerking te bevorderen (...).
- (...)

Artikel 64

Samenwerking inzake het verzamelen en uitwisselen van informatie **die van belang is in procedures inzake ouderlijke verantwoordelijkheid**

1. Op een met redenen omkleed verzoek (...) handelt de centrale autoriteit van de lidstaat waar het kind zijn gewone verblijfplaats heeft **of had** (...), **of** waar het zich bevindt of bevond (...), rechtstreeks of via gerechten, bevoegde autoriteiten of andere organen als volgt:
 - a) **zij legt, indien voorhanden, een verslag voor of zij stelt een verslag op** en legt dit voor, **met betrekking tot:**
 - i) (...) de situatie van het kind;
 - ii) (...) eventuele **lopende procedures inzake ouderlijke verantwoordelijkheid voor het kind;** of
 - iii)(...) beslissingen die zijn genomen **inzake ouderlijke verantwoordelijkheid voor het kind;**

- b) **zij verstrekt alle andere informatie die van belang is in procedures inzake ouderlijke verantwoordelijkheid in de verzoekende lidstaat, met name over de situatie van een ouder, een familielid of een andere persoon die mogelijk geschikt is om voor het kind te zorgen, indien de situatie van het kind dit vereist; of**
- c) **zij kan het gerecht of de bevoegde autoriteit van haar lidstaat verzoeken te overwegen of maatregelen ter bescherming van de persoon of het vermogen van het kind nodig zijn.**

(...)

2. In alle gevallen waarin het kind aan een ernstig gevaar is blootgesteld, stelt het gerecht dat of de bevoegde autoriteit die maatregelen ter bescherming van het kind overweegt of heeft genomen, indien het, respectievelijk zij er weet van heeft dat de verblijfplaats van het kind is overgebracht naar of het kind zich bevindt in een andere lidstaat, de gerechten of de bevoegde autoriteiten van die andere lidstaat in kennis van het bestaande gevaar en van de genomen of overwogen maatregelen. Deze informatie kan rechtstreeks of via de centrale autoriteiten worden verstrekt.

3. De in de leden 1 en 2 bedoelde verzoeken en eventuele aanvullende documenten gaan vergezeld van een vertaling in de officiële taal van de aangezochte lidstaat of, indien er in die lidstaat meerdere officiële talen zijn, in de officiële taal of een van de officiële talen van de plaats waar het verzoek moet worden behandeld, of enige andere taal die de aangezochte lidstaat uitdrukkelijk aanvaardt. Lidstaten delen deze aanvaarding mee aan de Commissie overeenkomstig artikel 81.

4. Tenzij dit als gevolg van uitzonderlijke omstandigheden onmogelijk blijkt⁶⁷, wordt de in lid 1 bedoelde informatie uiterlijk drie maanden na de ontvangst van het verzoek toegezonden aan de verzoekende centrale autoriteit.

⁶⁷ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

Aangezien tijd van cruciaal belang is in zaken inzake ouderlijke verantwoordelijkheid, moet de centrale autoriteit van de aangezochte lidstaat informatie uiterlijk drie maanden na de ontvangst van het verzoek aan de verzoekende lidstaat toezenden tenzij dit als gevolg van uitzonderlijke omstandigheden onmogelijk blijkt, waar dit informatie betreft die wordt gevraagd uit hoofde van de bepalingen van deze verordening betreffende samenwerking, onder meer wat betreft het verzamelen en uitwisselen van informatie die van belang is in procedures inzake ouderlijke verantwoordelijkheid, en de beslissing tot verlening of weigering van goedkeuring van de plaatsing van een kind in een andere lidstaat. Dit dient onder meer betrekking te hebben op de verplichting van de bevoegde nationale autoriteit om de informatie aan de aangezochte centrale autoriteit te verstrekken, of om toe te lichten waarom die niet kan worden verstrekt, zodanig dat de termijn wordt geëerbiedigd. Desalniettemin moeten alle betrokken bevoegde autoriteiten ernaar streven sneller te antwoorden dan binnen deze maximale termijn."

Artikel 64a

Tenuitvoerlegging van beslissingen inzake ouderlijke verantwoordelijkheid in een andere lidstaat

1. Een gerecht van een lidstaat kan de gerechten of de bevoegde autoriteiten van een andere lidstaat verzoeken bijstand te verlenen bij de tenuitvoerlegging⁶⁸ van de ingevolge deze verordening gegeven beslissingen inzake ouderlijke verantwoordelijkheid, in het bijzonder bij het waarborgen van de daadwerkelijke uitoefening van omgangsrecht.
2. Het in lid 1 bedoelde verzoek en eventuele aanvullende documenten gaan vergezeld van een vertaling in de officiële taal van de aangezochte lidstaat of, indien er in die lidstaat meerdere officiële talen zijn, in de officiële taal of een van de officiële talen van de plaats waar het verzoek moet worden behandeld, of enige andere taal die de aangezochte lidstaat uitdrukkelijk aanvaardt. Lidstaten delen deze aanvaarding mee aan de Commissie overeenkomstig artikel 81.

⁶⁸ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Indien een gerecht van een lidstaat reeds een beslissing inzake ouderlijke verantwoordelijkheid heeft gegeven of een dergelijke beslissing overweegt, en de tenuitvoerlegging ervan moet plaatsvinden in een andere lidstaat, moet het gerecht kunnen verzoeken dat de gerechten of bevoegde autoriteiten van die andere lidstaat bijstand verlenen bij de tenuitvoerlegging van de beslissing. Dat geldt bijvoorbeeld voor beslissingen inzake omgang onder toezicht die worden uitgevoerd in een andere lidstaat dan de lidstaat waar het gerecht dat de omgang gelast, is gevestigd, of voor beslissingen met andere begeleidende maatregelen van de gerechten of bevoegde autoriteiten in de lidstaat waar de beslissingen ten uitvoer moet worden gelegd."

Artikel 65

Plaatsing van het kind in een andere lidstaat⁶⁹

⁶⁹ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Indien in de lidstaat van de gewone verblijfplaats van het kind wordt overwogen het kind in een inrichting of in pleegzorg te plaatsen, moet het gerecht in het vroegste stadium van de procedure passende maatregelen in beraad nemen om te waarborgen dat de rechten van het kind in acht worden genomen, met name het recht om zijn identiteit en het contact met de ouders of, waar passend, met andere familieleden te behouden, gelet op de artikelen 8, 9 en 20 van het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind. Indien het gerecht kennis heeft van een nauwe band van het kind met een andere lidstaat, kunnen passende maatregelen worden overwogen, met name een kennisgeving aan het consulaire orgaan van die lidstaat overeenkomstig artikel 37, punt b), van het Verdrag van Wenen inzake consulaire betrekkingen. Die bewustmaking kan ook worden bevorderd door inlichtingen van de centrale autoriteit van die andere lidstaat. Onder passende maatregelen kan ook worden verstaan een verzoek uit hoofde van deze verordening aan die lidstaat om informatie over een ouder, een familielid of andere personen die geschikt zouden kunnen zijn om voor het kind te zorgen. Afhankelijk van de omstandigheden kan het gerecht voorts om informatie verzoeken over procedures en beslissingen betreffende een ouder of broers of zussen van het kind. Het belang van het kind dient de voornaamste overweging te blijven. Meer bepaald mag geen van deze bepalingen afbreuk doen aan het nationale recht of de procedure die van toepassing is op een beslissing over de plaatsing die genomen is door het gerecht of de bevoegde autoriteit in de lidstaat die de plaatsing overweegt. Een en ander zou met name geen verplichting inhouden voor de autoriteiten van de lidstaat die bevoegd is om het kind in de andere lidstaat te plaatsen, of die lidstaat verder te betrekken bij de beslissing over de plaatsing of procedures."

1. (...) Indien **een gerecht of bevoegde** autoriteit (...) overweegt het kind te plaatsen in een andere lidstaat⁷⁰, vraagt het, respectievelijk zij eerst de goedkeuring van de bevoegde autoriteit van die andere lidstaat. Daartoe **dient** (...) de centrale autoriteit van (...) **de verzoekende** lidstaat aan de centrale autoriteit van de **aangezochte** lidstaat waar het kind zal worden geplaatst, een verzoek om goedkeuring te zenden, dat vergezeld gaat van een verslag over het kind, samen met de redenen voor de voorgestelde plaatsing of zorgverstrekking, **informatie over eventueel voorgenomen financiering en elke andere informatie die het relevant acht, zoals de verwachte duur van de plaatsing.**⁷¹

⁷⁰ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"De plaatsing van een kind in pleegzorg – dat wil zeggen overeenkomstig de nationale wetgeving en procedure bij één of meerdere privépersonen – of in een inrichting – bijvoorbeeld een weeshuis of een kindertehuis – in een andere lidstaat moet binnen het toepassingsgebied van de verordening vallen, tenzij dit uitdrukkelijk wordt uitgesloten, zoals voor plaatsing met het oog op adoptie, plaatsing bij een ouder, of, in voorkomend geval, plaatsing bij een naast familielid, zoals meegedeeld door de ontvangende lidstaat. Door een gerecht gelaste of door een bevoegde autoriteit geregelde "plaatsingen om opvoedkundige redenen" met instemming van de ouders of het kind, of op hun verzoek ingevolge afwijkend gedrag van het kind moeten hier ook onder vallen. Alleen een plaatsing, om opvoedkundige redenen of als straf, die is gelast of geregeld naar aanleiding van een handeling van een kind die op grond van het nationale strafrecht een strafbare handeling zou kunnen vormen indien begaan door een volwassene, moet, ongeacht of dit in het specifieke geval tot een veroordeling zou kunnen leiden, van het toepassingsgebied worden uitgesloten."

⁷¹ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Indien een gerecht of een bevoegde autoriteit van een lidstaat overweegt een kind in een andere lidstaat te plaatsen, dient vóór de plaatsing met het oog op goedkeuring een overlegprocedure te worden gevolgd. Het gerecht dat of de autoriteit die de plaatsing overweegt, moet de goedkeuring verkrijgen van de bevoegde autoriteit van de lidstaat waarin het kind moet worden geplaatst, voordat zij de plaatsing gelast of regelt. Wanneer er binnen drie maanden geen antwoord wordt ontvangen, mag dit niet als een goedkeuring worden begrepen, en zonder goedkeuring mag de plaatsing niet doorgaan. Het verzoek om goedkeuring moet ten minste vergezeld gaan van een verslag over het kind, samen met de redenen voor de voorgestelde plaatsing of zorgverstrekking, de verwachte duur van de plaatsing, informatie over eventuele voorgenomen financiering, aangevuld met alle andere informatie die de aangezochte lidstaat nuttig zou kunnen achten, zoals eventueel gepland toezicht op de maatregel, regelingen voor contact met de ouders, andere familieleden, of andere personen met wie het kind een nauwe band heeft, of de redenen waarom dergelijk contact niet wordt overwogen gelet op artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Gelet op de jurisprudentie van het Hof van Justitie mag, indien een specifieke termijn is goedgekeurd, die goedkeuring niet gelden voor beslissingen of regelingen tot verlenging van de plaatsing. In die omstandigheden moet een nieuw verzoek om goedkeuring worden ingediend."

1a. Lid 1 is niet van toepassing indien het kind bij een ouder wordt geplaatst.

De lidstaten kunnen besluiten dat hun toestemming overeenkomstig lid 1 niet is vereist voor plaatsingen binnen hun eigen grondgebied van bepaalde categorieën van nauwe verwanten, in aanvulling op de ouders. Deze categorieën worden overeenkomstig artikel 81 aan de Commissie meegedeeld.

1b. De centrale autoriteit van een andere lidstaat kan een gerecht of bevoegde autoriteit die overweegt een kind te plaatsen, ervan in kennis stellen dat het kind met die lidstaat een nauwe band heeft. Dit doet geen afbreuk aan het nationale recht en de procedures van de lidstaat die de plaatsing overweegt.

2. Het verzoek en (...) **eventuele** aanvullende documenten als bedoeld in lid 1 gaan vergezeld van een vertaling in de officiële taal **van de aangezochte lidstaat of, indien er in die lidstaat meerdere officiële talen zijn, in de officiële taal of een van de officiële talen** van de plaats waar het verzoek moet worden behandeld, of enige andere taal die de aangezochte lidstaat uitdrukkelijk aanvaardt. Lidstaten delen deze aanvaarding overeenkomstig artikel 81 aan de Commissie mee.

3. De (...) in lid 1 bedoelde plaatsing wordt door de verzoekende lidstaat **slechts worden gelast of geregeld nadat** de bevoegde autoriteit van de aangezochte lidstaat de plaatsing heeft goedgekeurd.

4. Tenzij dit als gevolg van uitzonderlijke omstandigheden onmogelijk blijkt, wordt het besluit tot verlening of weigering van de goedkeuring uiterlijk **drie** maanden na de ontvangst van het verzoek **toegezonden** aan de verzoekende centrale autoriteit⁷².

⁷² Zie de voorgestelde overweging in voetnoot 67.

5. De procedure voor het verkrijgen van de goedkeuring wordt geregeld door het nationale recht van de aangezochte lidstaat⁷³.

6. Dit artikel belet de centrale autoriteiten of de bevoegde autoriteiten niet om overeenkomsten of regelingen met de centrale autoriteiten of de bevoegde autoriteiten van een of meer andere lidstaten, op grond waarvan de overlegprocedure met het oog op goedkeuring in hun onderlinge betrekkingen wordt vereenvoudigd, aan te gaan of te handhaven.

Artikel 66

(...) Kosten van centrale autoriteiten

(...) **1.** De door de centrale autoriteiten overeenkomstig deze verordening verleende bijstand is kosteloos.

2. Elke centrale autoriteit draagt haar eigen kosten **voor de toepassing van deze verordening.**

Artikel 67

Vergaderingen van centrale autoriteiten

1. Op gezette tijden worden vergaderingen van de centrale autoriteiten gehouden om de toepassing van deze verordening te vergemakkelijken.

⁷³ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Daarnaast moeten de lidstaten conform de jurisprudentie van het Hof van Justitie voorzien in duidelijke regels en procedures voor de toepassing van de in deze verordening bedoelde goedkeuring, zulks ter wille van de rechtszekerheid en een snelle afhandeling. De procedures moeten de bevoegde autoriteit onder meer in staat stellen haar goedkeuring terstond te verlenen of te weigeren."

2. De vergaderingen van de centrale autoriteiten worden **met name door de Commissie**⁷⁴ bijeengeroepen in het kader van het Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken overeenkomstig Beschikking 2001/470/EG.

HOOFDSTUK VI

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 67a0

Toepassingsgebied

Dit hoofdstuk is van toepassing op de behandeling van verzoeken overeenkomstig de hoofdstukken III tot en met V van deze verordening.

Artikel 67a

Samenwerking en communicatie tussen gerechten

1. Voor de toepassing van deze verordening kunnen de gerechten samenwerken en rechtstreeks met elkaar communiceren of informatie aan elkaar vragen, mits bij deze communicatie de procedurele rechten van partijen bij de procedure en de vertrouwelijkheid van de informatie in acht worden genomen.

⁷⁴ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Dat de vergaderingen van de centrale autoriteiten met name door de Commissie worden bijeengeroepen in het kader van het Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken overeenkomstig Beschikking 2001/470/EG, mag geen beletsel vormen voor het beleggen van andere vergaderingen van de centrale autoriteiten."

2. De in lid 1 bedoelde samenwerking kan plaatsvinden met alle middelen die het gerecht passend acht. Zij kan meer bepaald betrekking hebben op:

- a) communicatie voor de toepassing van de artikelen 12 en 12a;**
- b) informatie overeenkomstig artikel 14;**
- c) informatie over lopende procedures voor de toepassing van artikel 19;**
- d) communicatie voor de toepassing van de hoofdstukken III tot en met V.**

Artikel 65a

Verzamelen en doorgeven van informatie⁷⁵

⁷⁵ Er dienen twee overwegingen van de volgende strekking te worden toegevoegd:

- (O1) "Tenzij in deze verordening anders is bepaald, moet Verordening (EU) 2016/679 van toepassing zijn op de verwerking van persoonsgegevens door de lidstaten overeenkomstig deze verordening. Meer specifiek kan, om de uitvoering van een verzoek op grond van deze verordening niet in het gedrang te brengen, bijvoorbeeld een verzoek om de terugkeer van een kind overeenkomstig het Verdrag van 1980 van 's-Gravenhage inzake de ontvoering van kinderen of een verzoek aan een gerecht om zich te beraden op de noodzaak maatregelen te nemen met het oog op de bescherming van de persoon of de eigendom van het kind, de verplichte kennisgeving aan de betrokkene op grond van artikel 14, leden 1 tot en met 4, van Verordening (EU) 2016/679, bijvoorbeeld over gevraagde gegevens voor het lokaliseren van het kind, worden uitgesteld totdat het verzoek waarvoor deze informatie is vereist, is uitgevoerd. Deze uitzondering wordt gemaakt overeenkomstig artikel 14, lid 5, alsmede artikel 23, lid 1, punten f), g), i) en j), van Verordening (EU) 2016/679."
- (O2) "Dit belet niet dat een tussenpersoon, een gerecht of een bevoegde autoriteit aan wie de in lid 1 bedoelde informatie is doorgegeven, maatregelen kan nemen om het kind te beschermen of ervoor zorgt dat dergelijke maatregelen worden genomen, indien het kind wordt blootgesteld aan een risico van schade of er aanwijzingen zijn voor een dergelijk risico."

- 1. De aangezochte centrale autoriteit zendt elk verzoek of de daarin vervatte informatie inzake ouderlijke verantwoordelijkheid of internationale kinderontvoering, naargelang het geval, overeenkomstig deze verordening toe aan het gerecht of de bevoegde autoriteit in haar lidstaat of aan een tussenpersoon in voorkomend geval.**
- 2. De tussenpersoon, het gerecht of de bevoegde autoriteit waaraan de in lid 1 bedoelde informatie is toegezonden, mag deze uitsluitend gebruiken voor de toepassing van deze verordening.**
- 3. De tussenpersoon die, het gerecht dat of de bevoegde autoriteit die in het bezit is of bevoegd is voor het verzamelen, binnen de aangezochte staat, van informatie die nodig is om een verzoek overeenkomstig deze verordening uit te voeren, verstrekt deze informatie aan de aangezochte centrale autoriteit op dier verzoek in gevallen waarin de aangezochte centrale autoriteit geen rechtstreekse toegang tot deze informatie heeft.**
- 4. De aangezochte centrale autoriteit verstrekt de aldus verkregen informatie, voor zover nodig, overeenkomstig de nationale wetgeving en procedure aan de verzoekende centrale autoriteit.**

Artikel 67b

Kennisgeving aan de betrokkene

Als het risico bestaat dat de overeenkomstig artikel 14, leden 1 tot en met 4, van Verordening (EU) 2016/679 verplichte kennisgeving aan de betrokkene schadelijk is voor de daadwerkelijke uitvoering van het verzoek krachtens deze verordening waarvoor de informatie wordt doorgegeven, kan die kennisgeving worden uitgesteld totdat het verzoek is uitgevoerd.⁷⁶

Artikel 67c

Niet-openbaarmaking van informatie⁷⁷

⁷⁶ Zie de voorgestelde overweging in voetnoot 75.

⁷⁷ De volgende tekst wordt toegevoegd na de voorgestelde overweging in voetnoot 75:

"In gevallen waarin de openbaarmaking of bevestiging van de betrokken informatie ten koste zou kunnen gaan van het belang van het kind, bijvoorbeeld wanneer huiselijk geweld is gepleegd en een gerecht heeft gelast het nieuwe adres van het kind niet mee te delen aan de verzoeker, streeft deze verordening naar een delicaat evenwicht. Hoewel deze verordening bepaalt dat een centrale autoriteit, gerecht of bevoegde autoriteit informatie die voor de toepassing van deze verordening is vergaard of toegezonden niet openbaar mag maken of mag bevestigen aan de verzoeker of aan een derde partij indien de centrale autoriteit, het gerecht of de bevoegde autoriteit vaststelt dat dit ten koste zou kunnen gaan van de gezondheid, veiligheid of vrijheid van het kind of een andere persoon, benadrukt de verordening niettemin dat dit geen beletsel mag vormen voor het vergaren en toezenden van informatie door en tussen centrale autoriteiten, gerechten en bevoegde autoriteiten, voor zover dit noodzakelijk is om de verplichtingen krachtens deze verordening te vervullen. Dit houdt in dat, indien mogelijk en passend, een verzoek op grond van deze verordening kan worden verwerkt zonder dat alle informatie die nodig is voor de verwerking ervan aan de verzoeker wordt verstrekt. Indien het nationale recht daarin voorziet, zou een centrale autoriteit bijvoorbeeld namens een verzoeker een procedure kunnen inleiden zonder de informatie over de verblijfplaats van het kind aan de verzoeker door te geven. In gevallen waarin het louter indienen van een verzoek al ten koste kan gaan van de gezondheid, veiligheid of vrijheid van het kind of een andere persoon, mag er krachtens deze verordening geen verplichting bestaan om een dergelijk verzoek in te dienen."

1. Centrale autoriteiten, gerechten of bevoegde autoriteiten maken geen informatie die voor de toepassing van de hoofdstukken III tot en VI is verzameld of doorgegeven, openbaar noch bevestigen zij deze, indien zij vaststellen dat zulks ten koste zou kunnen gaan van de gezondheid, veiligheid of vrijheid van het kind of een andere persoon.
2. Indien in een lidstaat een dergelijke vaststelling wordt gedaan, wordt daar door de centrale autoriteiten, gerechten en bevoegde autoriteiten van de andere lidstaten rekening mee gehouden, met name in geval van huiselijk geweld.
3. Niets in dit artikel belet de verzameling en doorgifte van informatie door en tussen centrale autoriteiten, gerechten en bevoegde autoriteiten, voor zover zulks noodzakelijk is voor het nakomen van de verplichtingen uit hoofde van de hoofdstukken III tot en met VI.

Artikel 68

Legalisatie of soortgelijke formaliteit

Geen legalisatie of soortgelijke formaliteit mag **in het kader van deze verordening** worden geëist.

Artikel 69

(...) Talen

1. Onverminderd artikel 35/47j, lid 2, punt a), geschiedt een vertaling of transliteratie, indien die krachtens deze verordening vereist is, in de officiële taal van de betrokken lidstaat of, als die lidstaat meerdere officiële talen heeft, in de officiële taal of een van de officiële talen van de procedure van de plaats waar de in een andere lidstaat gegeven beslissing wordt ingeroepen of het verzoek wordt gedaan, overeenkomstig de wetgeving van die lidstaat.

2. De vertalingen of transliteraties van de relevante inhoud van de in de artikelen **36a, 47I** en 56 bedoelde certificaten kunnen geschieden in een of meerdere van de andere officiële talen van de instellingen van de Unie waarover de betrokken lidstaat in overeenstemming met artikel 81 heeft meegedeeld dat hij die taal aanvaardt.

3. (...) De lidstaten delen de Commissie mee in welke andere officiële taal of talen van de instellingen van de Unie dan hun eigen taal of talen de mededelingen aan hun centrale autoriteiten kunnen worden toegezonden.

4. Een vertaling die krachtens de hoofdstukken **III en IV** van deze verordening is vereist, wordt gemaakt door een persoon die in een van de lidstaten tot het maken van vertalingen bevoegd is.

HOOFDSTUK VII

GEDELEGEERDE HANDELINGEN

Artikel 70

Wijzigingen in de bijlagen

De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 71 gedelegeerde handelingen vast te stellen tot wijziging van de **[relevante]⁷⁸ bijlagen om deze te actualiseren of om technische wijzigingen door te voeren.**

⁷⁸ De vermeldingen van de bijlagen zullen later worden ingevoegd.

Artikel 71

Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie

1. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie verleend onder de in dit artikel neergelegde voorwaarden.
2. De in artikel 70 bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt met ingang van [datum van de inwerkingtreding van deze verordening] voor onbepaalde tijd aan de Commissie verleend.
3. De Raad kan de in artikel 70 bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.
4. Vóór de vaststelling van een gedelegeerde handeling raadpleegt de Commissie de door elke lidstaat aangewezen deskundigen overeenkomstig de beginselen die zijn vastgesteld in het interinstitutioneel akkoord over beter wetgeven van 13 april 2016.
5. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling vaststelt, stelt zij de Raad daarvan in kennis.
6. Een krachtens artikel 70 vastgestelde gedelegeerde handeling treedt pas in werking als de Raad binnen een termijn van twee maanden na de datum van kennisgeving van die handeling aan de Raad geen bezwaar heeft gemaakt tegen de gedelegeerde handeling, of als de Raad de Commissie voor het verstrijken van deze termijn heeft meegedeeld niet voornemens te zijn bezwaar te maken. Die termijn kan op initiatief van de Raad met twee maanden worden verlengd.
7. De Commissie stelt het Europees Parlement in kennis van de door haar vastgestelde gedelegeerde handelingen, eventuele bezwaren die daartegen zijn gemaakt of de intrekking van de bevoegdheidsdelegatie door de Raad.

HOOFDSTUK VIII

VERHOUDING TOT ANDERE INSTRUMENTEN

Artikel 72

VERHOUDING TOT ANDERE INSTRUMENTEN⁷⁹

1. Behoudens **lid 2 van dit artikel** en de artikelen 73 tot en met 78, treedt deze verordening tussen de lidstaten in de plaats van de op het tijdstip van de inwerkingtreding van Verordening (EG) nr. 2201/2003 bestaande overeenkomsten tussen twee of meer lidstaten, die betrekking hebben op onderwerpen die in deze verordening zijn geregeld.
2. **Finland en Zweden hebben de mogelijkheid gekregen overeenkomstig artikel 59, lid 2, van Verordening (EG) nr. 2201/2003 en onder de voorwaarden in punten b) en c) van die bepaling te verklaren dat de Overeenkomst van 6 februari 1931 tussen Denemarken, Finland, IJsland, Noorwegen en Zweden houdende internationaal-privaatrechtelijke bepalingen ter zake van huwelijk, adoptie en voogdij, met het bijbehorende slotprotocol, in hun onderlinge betrekkingen geheel of gedeeltelijk toepasselijk is in plaats van die verordening. De respectieve verklaringen zijn in de bijlage van Verordening (EG) nr. 2201/2003 bekendgemaakt in het Publicatieblad van de Europese Unie. Voornoemde lidstaten kunnen te allen tijde hun verklaring geheel of gedeeltelijk intrekken.**
3. **In alle toekomstige overeenkomsten tussen de lid 2 genoemde lidstaten worden de bevoegdheidsregels die betrekking hebben op een in deze verordening geregeld onderwerp, in overeenstemming gebracht met de regels van deze verordening.**

⁷⁹ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Er zij aan herinnerd dat artikel 351 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie van toepassing is op overeenkomsten die lidstaten vóór hun toetreding tot de Unie hebben gesloten met één of meer derde landen."

4. Het verbod van discriminatie op grond van nationaliteit van burgers van de Unie wordt geëerbiedigd.

5. Beslissingen die in een van de Noordse staten die een verklaring als bedoeld lid 2 heeft afgelegd, zijn gegeven op een bevoegdheidsgrond die overeenkomt met een van de gronden waarin hoofdstuk II van deze verordening voorziet, worden in de overige lidstaten overeenkomstig de regels van hoofdstuk IV, afdeling 1, van deze verordening erkend en ten uitvoer gelegd.

6. De betrokken lidstaten:

- a) een afschrift toegezonden van de in lid 3 bedoelde overeenkomsten en van de eenvormige wetten ter uitvoering daarvan;**
- b) elke opzegging of wijziging van de in de leden 2 en 3 bedoelde overeenkomsten en eenvormige wetten.**

Deze informatie wordt bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 73

Verhouding tot bepaalde multilaterale verdragen

In de betrekkingen tussen de lidstaten heeft deze verordening voorrang boven de volgende verdragen, voor zover zij betrekking hebben op onderwerpen die in deze verordening zijn geregeld:

- a) het Verdrag van 's-Gravenhage van 5 oktober 1961 betreffende de bevoegdheid der autoriteiten en de toepasselijke wet inzake de bescherming van minderjarigen;
- b) het Verdrag van Luxemburg van 8 september 1967 inzake de erkenning van beslissingen betreffende de huwelijksband;
- c) het Verdrag van 's-Gravenhage van 1 juni 1970 inzake de erkenning van echtscheidingen en scheidingen van tafel en bed;
- d) het Europees Verdrag van 20 mei 1980 betreffende de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen inzake het gezag over kinderen en betreffende het herstel van het gezag over kinderen.

Artikel 74

Verhouding tot het Verdrag van 's-Gravenhage van 25 oktober 1980 inzake de burgerrechtelijke aspecten van internationale ontvoering van kinderen

Wanneer een kind ongeoorloofd is overgebracht of wordt vastgehouden in een andere lidstaat dan de lidstaat waar het kind onmiddellijk voordat het ongeoorloofd werd overgebracht of vastgehouden, zijn gewone verblijfplaats had, **blijven** de bepalingen van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 (...) **van toepassing, aangevuld met de bepalingen van de hoofdstukken III en VI van deze verordening. Indien een in een lidstaat gegeven beslissing waarbij overeenkomstig het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 de terugkeer van het kind wordt gelast, in een andere lidstaat moet worden erkend en ten uitvoer gelegd na een verdere ongeoorloofde overbrenging of vasthouding van het kind, is hoofdstuk IV van toepassing.**

Artikel 75

Verhouding tot het Verdrag van 's-Gravenhage van 19 oktober 1996 inzake de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning, de tenuitvoerlegging en de samenwerking op het gebied van ouderlijke verantwoordelijkheid en maatregelen ter bescherming van kinderen

1. Wat de verhouding tot het Verdrag van 's-Gravenhage van 1996 betreft, is deze verordening van toepassing:
 - a) behoudens het bepaalde in lid 2, indien het betrokken kind zijn gewone verblijfplaats op het grondgebied van een lidstaat heeft;
 - b) indien het de erkenning en de tenuitvoerlegging betreft van een beslissing die door (...) **een gerecht** van een lidstaat is gegeven op het grondgebied van een andere lidstaat, ook indien het betrokken kind zijn gewone verblijfplaats heeft op het grondgebied van een staat die geen partij is bij genoemd Verdrag en waar deze verordening niet van toepassing is.

2. Niettegenstaande lid 1,

- a) als de partijen het eens zijn over de bevoegdheid van (...) **een gerecht** in een staat die partij is bij het Verdrag van 's-Gravenhage van 1996 waar deze verordening niet van toepassing is, is artikel 10 van dat Verdrag van toepassing;
- b) met betrekking tot de overdracht van bevoegdheid tussen (...) **een gerecht** in een lidstaat en een gerecht in een staat die partij is bij het Verdrag van 's-Gravenhage van 1996 waar deze verordening niet van toepassing is, zijn de artikelen 8 en 9 van dat Verdrag van toepassing;
- c) als procedures inzake ouderlijke verantwoordelijkheid hangende zijn voor (...) **een gerecht** in een staat die partij is bij het Verdrag van 's-Gravenhage van 1996 waar deze verordening niet van toepassing is op hetzelfde moment dat bij (...) **een gerecht** in een lidstaat procedures aanhangig worden gemaakt betreffende hetzelfde kind en hetzelfde onderwerp, is artikel 13 van dat Verdrag van toepassing.⁸⁰

(...)

Artikel 76

Geldingsbereik(...)

1. De in de artikelen 72 tot en met 75 genoemde overeenkomsten en verdragen behouden hun gelding op de terreinen die niet door de onderhavige verordening worden geregeld.
2. De in de artikelen 73 (...) tot en met 75 bedoelde verdragen, met name het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 en het Verdrag van 's-Gravenhage van 1996, (...) **behouden hun gelding** tussen de lidstaten die partij zijn bij genoemde verdragen, met inachtneming van de artikelen 73 (...) tot en met 75.

⁸⁰ Er zal een overweging van de volgende strekking worden toegevoegd:

"Het recht dat toepasselijk is inzake ouderlijke verantwoordelijkheid moet worden bepaald overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk III van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1996. Bij de toepassing van dat verdrag in procedures voor een gerecht van een lidstaat waar deze verordening van toepassing is, moet de verwijzing in artikel 15, lid 1, van dat verdrag naar "de bepalingen van hoofdstuk II" van dat verdrag worden begrepen als een verwijzing naar "de bepalingen van deze verordening"."

Artikel 77

Verdragen met de Heilige Stoel

1. Deze verordening laat onverlet het op (...) **18 mei (...) 2004** te Vaticaanstad ondertekende internationale verdrag (concordaat) tussen de Heilige Stoel en de Portugese Republiek.
2. Elke beslissing ter zake van de nietigverklaring van een huwelijk, gegeven krachtens het in lid 1 genoemde concordaat, wordt in de lidstaten erkend onder de in hoofdstuk IV, afdeling 1, **onderafdeling 1**, vastgestelde voorwaarden.
3. Het bepaalde in de leden 1 en 2 is tevens van toepassing op de volgende internationale verdragen (...) met de Heilige Stoel:
 - a) het Verdrag van Lateranen van 11 februari 1929 tussen de Italiaanse Republiek en de Heilige Stoel, gewijzigd bij de op 18 februari 1984 te Rome ondertekende overeenkomst met bijbehorend protocol;
 - b) de overeenkomst van 3 januari 1979 tussen de Heilige Stoel en Spanje over juridische kwesties;
 - c) de Overeenkomst van 3 februari 1993 tussen de Heilige Stoel en Malta inzake de erkenning van de burgerrechtelijke gevolgen van canonieke huwelijken en van beslissingen van de kerkelijke autoriteiten en rechtbanken aangaande zulke huwelijken, met inbegrip van het toepassingsprotocol van diezelfde datum, met het (...) **derde Aanvullend Protocol van (...) 27 januari (...) 2014**.
4. De in lid 2 voorgeschreven erkenning van beslissingen kan in Spanje, in Italië en in Malta worden onderworpen aan dezelfde procedures en controles die van toepassing zijn voor beslissingen van kerkelijke rechterlijke instanties op grond van de in lid 3 genoemde internationale verdragen met de Heilige Stoel.

5. De betrokken lidstaten:
- a) zenden de Commissie een afschrift van de in de leden 1 en 3 genoemde verdragen toe;
 - b) doen haar mededeling van elke opzegging van of wijziging in deze verdragen.

HOOFDSTUK IX

SLOTBEPALINGEN

Artikel 78

Overgangsbepalingen

1. Deze verordening is slechts van toepassing op gerechtelijke procedures die zijn ingesteld, authentieke akten die zijn verleden en overeenkomsten die zijn (...) **geregistreerd** op of na [*de datum van toepassing van deze verordening*].
2. Verordening (EG) nr. 2201/2003 blijft van toepassing op gerechtelijke procedures die zijn ingesteld, authentieke akten die zijn verleden en overeenkomsten (...) **die vóór** [*de datum van toepassing van deze verordening*] **uitvoerbaar zijn geworden in de lidstaat waar zij werden gesloten en** die binnen het toepassingsgebied van die verordening vallen.

Artikel 79

Toezicht en evaluatie

1. Uiterlijk [*10 jaar na de datum van toepassing*] dient de Commissie, op basis van door de lidstaten verstrekte gegevens, bij het Europees Parlement, de Raad en het Europees Economisch en Sociaal Comité een verslag over de ex-postevaluatie van deze verordening in. Dat verslag gaat zo nodig vergezeld van een wetgevingsvoorstel.

2. Vanaf [3 jaar na de datum van toepassing] (...) stellen de lidstaten de Commissie op verzoek informatie **ter beschikking**, (...) **in zoverre die beschikbaar is**, die (...) **relevant is voor de evaluatie van de werking en toepassing van deze verordening**, en die de volgende elementen betreft:

- a) het aantal beslissingen in huwelijkszaken of inzake ouderlijke verantwoordelijkheid waarbij de bevoegdheid werd gebaseerd op de in deze verordening bepaalde gronden;
- b) met betrekking tot verzoeken om tenuitvoerlegging krachtens artikel 32, het aantal zaken waarin de tenuitvoerlegging niet plaatsvond binnen zes weken na de start van de tenuitvoerleggingsprocedure;
- c) het aantal verzoeken om weigering van erkenning van een beslissing krachtens artikel 39 en (...) het aantal zaken waarin de erkenning werd geweigerd;
- d) het aantal verzoeken om weigering van tenuitvoerlegging van een beslissing krachtens artikel 41/47p en (...) het aantal zaken waarin de erkenning werd geweigerd;
- e) het aantal keren dat beroep werd ingesteld krachtens respectievelijk artikel 44/47r en artikel 45/47r.

Artikel 80

Lidstaten met twee of meer rechtsstelsels

Ten aanzien van een lidstaat waar met betrekking tot de onderwerpen die in deze verordening zijn geregeld, twee of meer rechtsstelsels of regelingen van toepassing zijn in verschillende gebiedsdelen:

- a) wordt met de gewone verblijfplaats in die lidstaat de gewone verblijfplaats in een gebiedsdeel bedoeld;
- b) heeft de term nationaliteit (...) betrekking op de territoriale eenheid die in de wet van die lidstaat is aangeduid;
- c) wordt met de autoriteit van een lidstaat de autoriteit van het betrokken gebiedsdeel van die lidstaat bedoeld;
- d) wordt met de bepalingen van de aangezochte lidstaat bedoeld de bepalingen van het gebiedsdeel waar de bevoegdheid, de erkenning of de tenuitvoerlegging wordt ingeroepen.

Artikel 81

Aan de Commissie mee te delen informatie

1. De lidstaten delen de Commissie het volgende mee:
 - a) **de in artikel 2, lid 1, punten b1) en b2), en artikel 58, lid 2, bedoelde autoriteiten;**
 - b) **de voor de afgifte van certificaten bevoegde gerechten en autoriteiten bedoeld in artikel 36a, lid 1, artikel 56 en de voor de rectificatie van certificaten bevoegde gerechten bedoeld in artikel 36b, lid 1, artikel 47m, lid 1, artikel 47m1, en artikel 56, lid 3, juncto artikel 36b, lid 1;**
 - c) **de in artikel 27, lid 3, artikel 32/47f, artikel 39, lid 1, artikel 41/47p, lid 1, artikel 44/47r, lid 2, en artikel 45/47r, bedoelde gerechten;**
 - d) **de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteiten bedoeld in artikel 32/47f;**
 - e) **de in de artikelen 44/47r en 45/47r bedoelde rechtsmiddelen;**
 - f) de namen, adressen en communicatiemiddelen van de overeenkomstig artikel 60 aangewezen centrale autoriteiten;
 - f1) **de categorieën van naaste familieleden bedoeld in artikel 65, lid 1a, waar toepasselijk;**
 - g) de overeenkomstig artikel (...)69, lid 2, voor mededelingen aan de centrale autoriteiten aanvaarde talen;
 - h) de aanvaarde talen voor de vertalingen als bedoeld in **artikel 64, lid 3, artikel 64a, lid 2, artikel 65, lid 2, en artikel 69, lid 2.**

(...)

(...)

2. De lidstaten delen de Commissie de in lid 1 bedoelde informatie uiterlijk [(...) *eenentwintig maanden na de inwerkingtreding van deze verordening* (...)] mee.

3. De lidstaten stellen de Commissie in kennis van eventuele wijzigingen van (...) **de in lid 1 bedoelde** informatie.

4. De Commissie maakt (...) **in lid 1 bedoelde** informatie openbaar via de gepaste middelen, met inbegrip van het Europese e-justitieportaal.

Artikel 82

Intrekking

1. Behoudens artikel 78, lid 2 **van deze verordening**, wordt Verordening (EG) nr. 2201/2003 ingetrokken met ingang van [*de datum van toepassing van de onderhavige verordening*].
2. Verwijzingen naar de ingetrokken verordening gelden als verwijzingen naar de onderhavige verordening, overeenkomstig de concordantietabel in bijlage [V].

Artikel 83

Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.
2. (...) **Deze** verordening is van toepassing met ingang van (...) [*de eerste dag van de maand na het verstrijken van drie jaren, te rekenen vanaf de datum van bekendmaking van de verordening*], met uitzondering van de artikelen 70, 71 en 81, die van toepassing zijn met ingang van [*de datum van inwerkingtreding van deze verordening*].

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in de lidstaten overeenkomstig de Verdragen.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad

De voorzitter